

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۰۶ جون ۲۰۲۰

ستراتیژی «ایمنی جمعی» سویدن!

مقدمه

ویروس کرونا جهانگیر شده و تاکنون هیچ قدرتی و مرزی توانائی مقابله با آن را نداشته است. اما نحوه پیشگیری با این ویروس مهلک، یک سیاست جهانی واحد وجود ندارد از اینرو، همه دولت‌های سرمایه‌داری جهان اهداف و سیاست‌های دلخواه خود را پیش می‌برند و در راس برنامه‌ها و اهداف کلان آن‌ها نه توجه به جان شهروندان، بلکه منافع سرمایه‌داری و حفظ قدرت‌شان است.

در حالی‌که تاکنون کشورهای اروپائی برای مقابله با ویروس کشنده کرونا تدابیر سخت و فشرده‌ای اتخاذ کرده بودند، اما ستراتیژی دولت سویدن در مقابله با این ویروس مرگبار، تدابیر نه چندان سخت‌گیرانه‌ای است که مباحثات و انتقادات گسترده‌ای را در داخل و خارج کشور به همراه آورده است.

اما اکنون خود دولت و کارشناس ارشد آن نیز دچار تزلزل شده‌اند. آندرس تگنل، اپیدمیولوژیست ارشد سویدن که تاکنون گوش خود را به انتقادهای بسته بود اکنون در رادیو سویدن چنین اقرار کرده است: «تعداد زیادی از مردم در سویدن جان خود را از دست داده‌اند زیرا تمام اقدامات لازم علیه کرونا ویروس انجام نشده است. اکنون فقط انجام نتیجه‌گیری‌های درست برای آینده باقی مانده است.» در سویدن به‌طور میانگین هر روز حدود ۵۰ نفر جان خود را از دست می‌دهند.

تقریباً بر خلاف همه کشورهای جهان، سویدن هنوز پایبند ستراتیژی «ایمنی جمعی» است. بر این اساس قرنطینه‌ای صورت نگرفته است، تنها دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها بسته شده و مهد کودک‌ها، مدارس ابتدائی، رستوران‌ها، کافه‌تریاها، سالن‌های ورزشی، مراکز خرید و فروش باز بوده و همچنین با ارائه خدمات از سوی وسائط نقلیه جمعی برای مردم، مدل مختص به سویدن در این سیاست اجرا می‌شود. تجمع مردم تا ۵۰ نفر نیز آزاد است.

«ایمنی جمعی» روشی است که پیش‌تر بریتانیا تلاش می‌کرد از آن برای کنترل شیوع کرونا استفاده کند. در این روش بیماران در قرنطینه نگهداری و سایر افراد جامعه بدون هیچ محدودیتی رها می‌شوند تا با آلوده شدن اکثر مردم به ویروس، در برابر آن «ایمنی جمعی» ایجاد شود؛ بی‌توجه به این که در این میان بسیاری بیمار می‌شوند و حتی جان خود را از دست می‌دهند.

استفان لوون نخست وزیر سویدن نخست با تمجید از نظم و انضباط سویدنی‌ها انتظار داشت که آن‌ها بدون نیاز به دستور رسمی خودشان با مسؤلیت‌پذیری رفتار کنند.

ظاهراً این جهت‌گیری دولت سویدن یک موضع متواضع و دموکراتیک است چرا که بدون اعمال زور و فشار و توصیه‌گراییانه است. اما وقتی متوجه می‌شویم که برای مثال، ایران عامل انتقال ویروس به کرونا به چند کشور منطق و سویدن بوده است باز هم دولت سویدن اجازه داد تا هر هفته دو پرواز از ایران به سویدن و برعکس از سویدن به ایران انجام شود بدون این که مسافران به‌طور جدی تحت کنترل بیماری کرونا قرار گیرند. بنابراین آن‌جا دیگر بحث دموکراسی و اتخاذ مواضع دموکراتیک معنی ندارد. اساس بحث بهداشت و در مان و جلوگیری از همه‌گیری یک ویروس خطرناک است. این‌جا بحث بر سر منافع مشترک سرمایه‌داری دو دولت سویدن و ایران و شرکت‌های هواپیمایی‌ست!

اما آیا این ستراتیژی درست است؟ آیا به نفع مردم است یا دولت از خود سلب مسؤلیت کرده است؟ شاید هنوز قضاوت کردن درباره این ستراتیژی سویدن زود است و باید منتظر نتایج نهایی آن باشیم!

با این مقدمه به انتقادات داخلی و خارجی به ستراتیژی «ایمنی جمعی» و این که خصوصی‌سازی بهداشت و درمان چه فجایی بر سر جوامع بین‌المللی آورده است اکنون با ظهور ویروس کرونا، کمبودها و ضعف‌های آن علنی‌تر شده است.

اعتراف دولت و کارشناس دولتی

استفان لوون، اما بعداً به مشکلات کشورش در برخورد با بحران کرونا اعتراف کرد و گفت: کشورش آمادگی لازم را برای مقابله با کرونا نداشته است. در صورتی که فنلاند، همسایه ضعیف‌تر آن‌ها با آمادگی بهتری در مقابل ویروس کرونا و اپیدمی آن ظاهر شده است.

آندرس تگنل (اپیدمیولوژیست) و معمار ستراتیژی «مصونیت جمعی سویدن» اعتراف کرد که با متقاعد کردن دولت این کشور برای عدم اجرای سیاست قرنطینه عمومی در عمل به مرگ بیش از حد مبتلایان به ویروس کرونا دامن زده است.

تگنل که مغز متفکر دولت سویدن برای اعمال سیاست‌های مقابله با شیوع ویروس کرونا بوده، در گفت‌وگو با رادیو سویدن گفت که اگر با دانش و اطلاعات امروز قصد مبارزه با این ویروس را داشت، حتماً سیاستی را مابین آن‌چه که سویدن به آن عمل کرد و آن چیزی که سایر کشورهای جهان از آن پیروی کردند، انتخاب می‌کرد و سطح پائین محدودیت‌های عمومی را پیشنهاد نمی‌کرد.

دولت استفان لوفون، نخست‌وزیر سویدن، بر پایه توصیه آندرس تگنل، مدیر آژانس بهداشت عمومی سویدن، زیر بار قرنطینه عمومی این کشور نرفت؛ به‌طوری که به جز ممنوعیت گردهمایی‌های بالای ۵۰ نفر، سویدنی‌ها در طول بحران شیوع ویروس کرونا آزادانه به رستوران و خرید می‌رفتند و انجام فعالیت‌های ورزشی منعی نداشت و در مدارس این کشور نیز به روی دانش‌آموزان زیر ۱۶ سال باز بود.

در پی اجرای این سیاست، نرخ مرگومیر ناشی از بیماری کووید-۱۹ در سوئد به ۴۴ مورد در هر صد هزار نفر رسیده که یکی از بالاترین نرخ تلفات ویروس کرونا در جهان به شمار می‌رود و بسیار بالاتر از همسایگان این کشور است. این نرخ در دانمارک و نروژ که از همان آغاز سیاست قرنطینه عمومی را به اجرا گذاشتند در حال حاضر به ترتیب ۱۰ و ۴ است.

همچنین شمار مبتلایان به ویروس کرونا در سوئد به ازای هر صد هزار نفر به ۳۸۲ رسیده ولی این نرخ در دانمارک و نروژ به ترتیب ۲۰۲ و ۱۵۶ مورد است.

اکنون تگنل برای نخستین بار و به‌طور عمومی اعتراف کرده که ستراتیژی پیشنهادی او کشته‌های بسیار زیادی به‌بار آورده است. او همچنین به مردم سوئد وعده داده که امکان بهبود سیاست مبارزه به ویروس کرونا در سوئد هنوز وجود دارد.

او پیش‌تر معتقد بود که برای مبارزه با بیماری کووید-۱۹ که ماهیتی طولانی‌مدت دارد باید سیاستی پایدارتر از قرنطینه عمومی شدید و ناگهانی اتخاذ کرد.

هر چند این امیدواری وجود داشت که شیوه متفاوت مبارزه سوئد با ویروس کرونا اقتصاد این کشور را از رکود سنگین نجات دهد ولی اظهار نظر اخیر ماگدالنا آندرسون، وزیر دارائی این کشور، خلاف این پیش‌بینی اولیه را نشان داد.

آندرسون هشدار داد که سوئد با بدترین بحران اقتصادی خود از زمان جنگ جهانی دوم تاکنون مواجه شده؛ به‌طوری که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۲۰ نزدیک به ۷ درصد کاهش خواهد یافت.

بر این اساس، احزاب مخالف دولت لوفون این روزها بر شدت انتقادهای خود از عملکرد دولت در مهار شیوع ویروس کرونا افزوده‌اند و خواستار اصلاح رویه سریع دولت و جبران خسارت‌های حاصل از رویکرد خطای گذشته شده‌اند. آندرش تگنل، کارشناس بیماری‌های مسری در سازمان بهداشت همگانی، در گفت‌وگویی با اکوت، واحد خبر رادیو سوئد از نیاز به انجام اقدامات احتمالی بیش‌تری در برابر کرونا گفته است.

او تاکید کرده است با توجه به دانشی که اینک درباره ویروس کرونا وجود دارد، سوئد هنگام روبه‌رو شدن با این بیماری، باید راهی میانه را در مقایسه با آنچه خود و جهان انجام داده‌اند، به کار می‌بست.

سوئد در مقایسه با دیگر کشورهای اروپا، ستراتیژی دیگری را برای جلوگیری از گسترش ویروس کرونا و هم‌زمان محافظت از گروه‌های در معرض خطر انتخاب کرد. یکی از نتایج این ستراتیژی، اعمال محدودیت‌های کمتر و آزادی رفت‌وآمد و حضور بیش‌تر در جامعه بود.

این ستراتیژی اما به گفته برخی از کارشناسان، باعث ادامه طولانی‌تر ابتلا و مرگومیر در اثر ویروس کرونا در کشور شده است. از شمار قربانیان این ویروس کاسته شده، اما آماري که منتشر می‌شود، مرگ حداقل ۵۰ نفر در روز را نشان می‌دهد.

سازمان بهداشت همگانی و دیگر سازمان‌ها و ادارات مسؤل مقابله با ویروس کرونا در کشور، ستراتیژی به‌کار گرفته شده در سوئد را بسیار مناسب و مقاوم معرفی می‌کردند. آندرش تگنل اما به‌وجود احتمالی ظرفیت‌های بیش‌تری در اقدامات انجام‌شده اشاره کرده است و این که خوب بود اگر می‌دانستند برای جلوگیری از انتشار ویروس کرونا، چه محدودیت‌ها و تعطیلی‌های بیش‌تری را انجام دهند.

بسیاری از کشورها در برابر ویروس کرونا، تمام اقدامات لازمی را که تصور می‌کردند، هم‌زمان به کار بستند، اما در سوئد از روش دیگری که شاید بتوان قدم به قدم نامید، استفاده شد.

در این مورد آندرش تگنل گفته است مشکلی که در استفاده همزمان از تمامی راهکارها وجود دارد این است که نمی‌توان فهمید کدام راهکار، تاثیر بهتری داشته است.

بازتاب سخنان آندرش تگنل در رسانه‌های داخلی و خارجی

اظهارات آندرش تگنل در مورد نیاز به انجام اقدامات احتمالی بیش‌تری در برابر کرونا که در گفت‌وگویی با اکوت، واحد خبر رادیو سویدن بیان کرده بود، انتشار گسترده‌ای در سویدن و جهان پیدا کرده و مورد توجه زیادی قرار گرفته است. این اظهارات به معنای اشتباه بودن ستراتیژی سویدن در برابر ویروس کرونا و انتقاد خود مسؤولان سویدنی از این ستراتیژی، ارزیابی شده است.

آندرش تگنل، روز چهارشنبه ۳ ژوئن در کنفرانس خبری روزانه سازمان بهداشت همگانی با اشاره به این که گفته‌های او در رسانه‌های داخلی و خارجی به صورتی مطرح شده که او و همکارانش در سازمان بهداشت همگانی، ستراتیژی خود را در مقابله با ویروس کرونا اشتباه می‌دانند، تاکید کرد چنین برداشتی کاملاً نادرست است. او گفت نظر همه آن‌ها در سازمان بهداشت همگانی بر این است که ستراتیژی به کار گرفته شده درست است، اما می‌تواند بهتر شود، مانند هر کار دیگری به ویژه هنگامی که به پشت سر نگاه شود.

ستراتیژی «ایمنی جمعی»

مقامات سویدن توصیه‌های بهداشت عمومی ارائه داده‌اند، اما همزمان با آن محدودیت‌های بسیار اندکی را اعمال کرده‌اند. هیچ دستورالعمل رسمی توصیه نکرده‌اند که مردم ماسک بزنند. به علاوه در داروخانه‌ها الکل دست و ماسک به ندرت گیر می‌آید.

در مراحل اولیه همه‌گیری، دولت و بیش‌تر مفسران با افتخار از این الگوی سویدنی استقبال کردند و ادعا نمودند که این روش به خاطر اعتماد متقابل بین مردم و حاکمیت در این کشور با موفقیت به اجرا درآمده است.

بر اساس بررسی ارزش‌های جهانی، سویدنی‌ها در مجموع تمایل دارند که ترکیبی منحصر به فرد از اعتماد به نهادهای عمومی و فردگرایی افراطی را نشان دهند. همان‌طور که لارس تروگد جامعه‌شناس سویدنی می‌گوید: «هر سویدنی در واقع پولیس خود را روی شانه‌هایش حمل می‌کند.»

به نظر می‌رسد دولت آگاهانه برای مقابله با همه‌گیری یک مدل سویدنی بر پایه اعتماد به مردم طراحی نکرد، بلکه این سیاست توسط بوروکرات‌ها شکل گرفت و بعد دولت برای دفاع و توجیه به پررنگ کردن فضیلت‌های سویدنی روی آورد.

Anders Tegnell در یکی از بارهای استکهلم در حال نوشیدن آبجو و پز دادن به خبرنگار آفتون بلادت

در عمل، وظیفه اصلی مدیریت شیوع بیماری بر عهده یک اپیدمیولوژیست دولتی به نام آندرس تگنل در انستیتوی ملی بهداشت عمومی است. تگنل موضوع را بر اساس اعتقادات شخصی خودش مدیریت می‌کند، او در ابتدا معتقد بود که اصلا امکان شیوع ویروس به خارج از چین وجود ندارد. تگنل البته کمی بعد گفت که تنها غربالگری افرادی که از خارج از کشور می‌آیند کافی است. از این‌رو، به هزاران خانواده سویدنی که اواخر ماه فوریه از اسکی در کوه‌های آلپ ایتالیا باز می‌گشتند، به‌شدت توصیه می‌شد که در صورت داشتن علائم بیماری در خانه بمانند. تگنل تصریح کرد که هیچ نشانه‌ای از انتقال بیماری به جامعه در سویدن وجود ندارد و بنابراین نیازی به اقدامات سختگیرانه‌تر نیست. با وجود تجربه ایتالیا، اما همچنان استراحت‌گاه‌های اسکی سویدن برای تعطیلات و مهمانی شهروندان استکهلم باز بود. تگنل در توجیه عدم اعمال سیاست قرنطینه گفت که سیاست فعلی باعث می‌شود که سویدن به تدریج ایمنی جمعی به‌دست آورد. او تاکید کرد که ستراتیژی فعلی برای جامعه پایدارتر خواهد بود.

آندرس تگنل، اپیدمی‌شناس بزرگ سویدنی که رئیس کمیته دولتی اداره این بحران است، طرفدار ستراتیژی تعدیل است: اجازه دهید ویروس به‌آرامی گسترش یابد بی‌آن که نظام سلامت از پا دربیاید، بدون آن که به محدودیت‌های سخت‌گیرانه متوسل شوید. فقط این را «ایمنی جمعی» نامید؛ عبارتی که تگنل، و مقامات دولتی، قاطعانه از به‌کاربردن‌اش پرهیز کرده‌اند.

این که تگنل این همه در دسترس رسانه‌هاست، چیزهای زیادی درباره شفافیت و پاسخ‌گویی که سویدنی‌ها از چهره‌های عرصه عمومی انتظار دارند، می‌گوید. با بالاگرفتن انتقادات از واکنش دولت سویدن به اوج‌گیری کووید-۱۹ و با توجه به افزایش سریع موارد ابتلا در همین اواخر در استکهلم، حالا وقتی از او نظرش را درباره نگرانی و تقاضاهای در حال افزایش از دولت برای قرنطینه کل استکهلم می‌پرسند، تقریبا خشمگین به‌نظر می‌رسد، خسته از تکرار چیزهای واضح.

او می‌گوید: «بله افزایش داشته‌ایم ولی این هنوز چندان تکان‌دهنده نیست. البته ما وارد مرحله‌ای از این پاندمی می‌شویم که در آن، طی چند هفته آینده، شاهد موارد ابتلای بسیاری بیش‌تری خواهیم بود و مردم بیش‌تری در ICU بستری می‌شوند، ولی این همان چیزی است که در هر کشور دیگری هم اتفاق می‌افتد - هیچ کشوری نتوانسته است گسترش این ویروس را به‌نحو چشم‌گیری پائین بیاورد.»

در هر صورت رویکرد دولت سویدن منفعلانه بود. در این شرایط برای نخست‌وزیر نیز راحت‌تر این بود که اجازه دهد تا تگنل مسؤلیت این کار را بر عهده بگیرد. علاوه بر این تگنل احتمالا قصد داشت که نشان دهد بر خلاف برخی از روسای جمهور مثل ترامپ به کارشناسان اعتماد دارد.

اما شایان ذکر است که انتخاب یک اپیدمیولوژیست دولتی خود توسط کارشناسان مستقل در سویدن به شدت مورد انتقاد قرار گرفته است. حدود ۲۲ نفر از برجسته‌ترین اساتید کشور در زمینه بیماری‌های عفونی و اپیدمیولوژی، مطلبی را در داگنز نی‌هتر منتشر کرده و در آن خواستار استعفای تگنل شدند. آن‌ها همچنین از دولت نیز خواستند که روشی متفاوت در پیش بگیرد.

تغییراتی در ستراتیژی سویدن

در اواسط ماه مارس و با گسترش بیماری در جامعه لوون نخست‌وزیر سویدن، سرانجام مجبور شد نقش فعال‌تری را بر عهده بگیرد. از آن زمان، این دولت است که نقش اصلی را در مدیریت این بحران ایفا می‌کند. از ۲۹ مارس، دولت تجمع عمومی بیش از ۵۰ نفر را ممنوع و اعلام کرده افرادی که از آن پیروی نکنند را مورد پیگرد قرار می‌دهد.

به نظر می‌رسد اقدامات احتیاطی که به مردم سوئدنی توصیه شده که گردهمائی‌های کمتر از ۵۰ نفر داشته باشند و تازه پیش از بازنگری گردهم‌آئی‌های کمتر از ۵۰۰ نفر آزاد بود. توصیه شده است که افراد ۷۰ سال به بالا و بیماران از تماس اجتماعی، تلاش برای انجام کار از خانه، سرو غذا فقط در رستوران‌ها و بارها پرهیز کنند تا شاید ترس آن‌ها از دیدن تصاویر شوکه‌کننده بیمارستان‌های ایتالیا؛ اسپانیا؛ امریکا و... ریخته شود!

نخست‌وزیر سوئد، استفان لئون، از سوئدنی‌ها خواسته است «عاقلان» رفتار کنند و به «ترس و شایعات» دامن نزنند.

اختیارات بیش‌تر دولت

نمایندگان پارلمان سوئد روز پنج‌شنبه ۱۶ آوریل ۲۰۲۰ به دولت این کشور اختیارات ویژه‌ای اعطا کردند تا بتواند مانع از شیوع بیش‌تر کرونا در این کشور شود.

به این ترتیب دولت سوئد برای اولین بار این قدرت را یافت تا مقررات جدیدی را از جمله برای تعطیلی مدارس و کسب و کارهای اقتصادی، بدون طرح در پارلمان و دریافت رای موافق نمایندگان به اجرا بگذارد.

البته این قدرت ویژه، تنها برای دوره محدود ۱۸ آوریل تا ۳۰ ژوئن و تنها برای تصمیم‌گیری در موضوعات اضطراری داده شده است و پارلمان همچنان حق خود برای ابطال هرکدام از تصمیمات دولت حتی در وضعیت اضطراری کنونی را حفظ کرده است.

بر این اساس در اولین گام، روز پنج‌شنبه استفان لئون، نخست‌وزیر سوئد اعلام کرد که ممنوعیت سفر به سوئد که باید در پایان این هفته خاتمه مئیافت، برای ۳۰ روز دیگر تمدید خواهد شد.

او همچنین از همه کسانی که تصمیم گرفتند در عید پاک در خانه بمانند سپاسگزاری کرد و خواست تا همین کار را برای تعطیلی اول ماه مه نیز انجام دهند.

ترکیب جمعیتی سوئد

ترکیب جمعیت سوئد امروز نسبت به گذشته تغییر کرده است. پس از سال‌ها مهاجرت بسیار زیاد از آفریقا و خاورمیانه به سوئد، ۲۵ درصد از جمعیت این کشور یعنی ۶/۲ میلیون نفر از کل جمعیت ۲/۱۰ میلیون نفری تباری غیر سوئدنی دارند. این سهم در منطقه استکهلم حتی بیش‌تر است. مهاجرانی از سومالی، عراق، ایران، سوریه و افغانستان از جمله بیمارانی بودند که بر اثر ابتلا به کووید-۱۹ جان باختند. این اتفاق تا حدی به عدم اطلاع‌رسانی در

بین مهاجران نسبت داده شده، اما به نظر می‌رسد یک عامل مهم‌تر تراکم مسکن در برخی از حاشیه‌ها است که در آن مهاجرین کنار هم زندگی می‌کنند.

مهاجران در سویدن به‌طور چشمگیری تحت تاثیر کرونا هستند، امری که نشانگر واقعیت تبعیض در این کشور ثروتمند اروپایی است.

بر اساس گزارش‌ها، این کشور اسکاندیناوی متمول با ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر جمعیت، مهاجرپذیر بوده به‌طوری که از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ میلادی، به بیش از ۴۰۰ هزار نفر پناهندگی اعطا کرده است.

مرکز بهداشت عمومی سویدن هم در اوایل ماه آوریل ۲۰۲۰-اواخر فروردین ۱۳۹۹ اعلام کرد که افراد سومالی‌الاصل در این کشور درصد بالایی از افراد نیازمند به مراقبت‌های بیمارستانی به دلیل ابتلا به کووید-۱۹ را تشکیل می‌دهند، همان‌طور که متولدین اریتره، فنلاند، ایران، عراق، سوریه، ترکیه و یوگسلاوی سابق نیز از این دسته هستند. آمار ارائه شده نشان می‌دهد که برخی مناطق فقیرنشین سویدن تا سه برابر سرانه جمعیت موارد ابتلا به کرونا را داشته‌اند. به‌طور میانگین، ۷۴ درصد ساکنان این مناطق پیشینه مهاجرتی داشته و خود و یا والدین‌شان در خارج از سویدن به دنیا آمده‌اند. چندی پیش هم انجمن پزشکی سویدی-سومالی گزارش داد که از ۱۵ مورد اولیه مرگ و میر ناشی از کرونا در استکهلم (پایتخت سویدن)، ۶ نفر از آن‌ها سومالی‌الاصل بودند.

انتقادات داخلی

در حالی که ترس در جامعه سویدن محسوس است. در جامعه علمی و پزشکی سویدن هم شدیداً احساس می‌شود. همان‌طور که در بالا نیز اشاره شد بیش از ۲ هزار پزشک، دانشمند و پروفیسور سویدی (از جمله رئیس بنیاد نوبل پرفیسور کارل - هنریک هلدین) طی بیانیه سرگشاده‌ای از دولت خواستند تمهیدات کنترولی جدی‌تری وضع کند. سبیلیا سودربرگ نائوکلر، پروفیسور بیماری‌زایی (پاتوژنز) و یکی از ۲۳۰۰ دانشگاهی امضاءکننده نامه سرگشاده اواخر ماه پیش که از دولت خواستار اقدامات شدیدتری برای حفاظت از نظام مراقبت‌های بهداشتی شدند، می‌گوید دولت «هیچ گزینه دیگری ندارد و باید همین حالا در استکهلم منع کامل عبور و مرور برقرار کند: «باید بر اوضاع مسلط شویم؛ وقتی دچار آشوب محض شویم نمی‌توانیم بر موقعیت سوار شویم. هیچ کس این راه (تمهیدات ملایم غیرالزامی) را امتحان نکرده است، پس چرا ما باید نخستین کشوری باشیم که آن را در سویدن، بی هیچ توافق آگاهانه‌ای، آزمایش می‌کنیم؟»

پروفیسور سبیلیا سودربرگ نائوکلر، گفته است: «ما به اندازه کافی تست نمی‌گیریم، ردگیری تماس‌ها را انجام نمی‌دهیم و به‌قدر کافی به جداسازی دست نمی‌زنیم - ما این ویروس را آزاد گذاشته‌ایم. آن‌ها ما را به سوی فاجعه سوق می‌دهند.» پروفیسور سبیلیا، می‌گوید: «دولت فکر می‌کند نمی‌تواند متوقف‌اش کند، پس تصمیم گرفته اجازه دهد تا مردم بمیرند. نمی‌خواهند به داده‌های علمی‌ای که به‌شان ارائه می‌کنیم توجه کنند. آن‌ها اعتماد کورکورانه‌ای به سازمان سلامت عمومی (Folkhälsomyndigheten) دارند، ولی داده‌های این سازمان ضعیف و حتی خجالت‌آور است.» «ما نشانه‌هایی از نرخی دو برابر نرخ ایتالیا می‌بینیم. استکهلم به‌زودی با کمبود حاد تخت ICU مواجه خواهد شد و آن‌ها هیچ نمی‌فهمند که آن وقت، دیگر، برای دست‌به‌کار شدن خیلی دیر خواهد بود. همه‌ی این‌ها خیلی خطرناک است.» تکفل به چنین انتقاداتی توجه چندانی نمی‌کند: «هیچ مدرکی وجود ندارد که انجام کار بیشتر در این مرحله تفاوتی ایجاد می‌کند. کار خیلی بهتر آن است که تمهیدات سخت‌گیرانه را در فواصل زمانی معینی وضع کنیم و آن‌ها را در دوره‌های زمانی حتی‌الامکان کوتاه به اجرا بگذاریم.»

در حالی که وضع مدام مورد بازنگری قرار می‌گیرد، تگنل ادعا می‌کند سویدن بحران را کنترل کرده است: «ما عقیده داریم، پیشاپیش، مهم‌ترین اقدامات را آنجا داده‌ایم. البته ممکن است مجبور به انجام کارهای بیش‌تری شویم، ولی هنوز به آنجا نرسیده‌ایم.»

پروفسور دکتر «Björn Olsen» عضو هایت علمی رشته ویرولوژی دانشگاه اوپسالا در سویدن، مدل جرائی در کشور برای مبارزه با کرونا را به رولت روسی تشبیه کرده و با ادعای این‌که از انسان‌ها خواسته می‌شود تا بین مرگ و زندگی ترجیحی انجام دهند از مقامات این کشور خواست تا دیگر کشورهای اروپائی را سرمشق خود قرار دهند.

پروفسور دکتر «Fredrik Elgh» رئیس رشته میکروبیولوژی دانشگاه اومئو در سویدن، ضمن اشاره به این‌که حوادث واقع در کشور را با نگرانی عمیق دنبال می‌کنند ادعا کرد این تنها کشور سویدن است که از شیوع ویروس در جهان راضی و ممنون به‌نظر می‌رسد.

وی یادآوری کرد به‌نظر من شهر استکهلم بایستی بالفور قرنطینه شود.

پروفسور دکتر «Joacim Rocklöv» استاد رشته بهداشت عمومی دانشگاه اومئو نیز گفت برای نجات اقتصاد کشور به روش‌های خطرناک و دیوانه‌واری توسل جسته می‌شود.

استفان هنسون، متخصص بیماری‌های عفونی (اهل سویدن) می‌گوید موقعیت در کل کشور از دست نرفته است، در بخش‌های بزرگی از شمال و جنوب هنوز هم میزان ابتلا پائین است: «ولی در استکهلم وضع دارد به‌سرعت بحرانی می‌شود. حالا این خطر واقعی وجود دارد که موارد ابتلا چنان افزایش یابد که بیمارستان‌ها نتوانند از عهده کار بریبایند.

باید پیشاپیش گزینه‌های درمانی، بر اساس سن زیست‌شناختی، انتخاب شود.»

او می‌گوید دلیل این وضع «سیاست بسیار آشفته و نامعلومی است که هیچ هدف روشنی مگر تلاش برای حفاظت از افراد بالای ۷۰ سال و تحمیل برخی تهمیدات نسبتاً خفیف فاصله‌گیری فیزیکی ندارد.»

استین لینارسون، پرفسور موسسه کارولینسکای سویدن، می‌گوید نگرانی ما از این است که «عملاً هیچ‌گونه دلیل علمی برای این سیاست‌گذاری‌ها ارائه نمی‌شود.» او این رویکرد را مثل آن می‌داند که بگذاریم آتش آشپزخانه را فرا بگیرد ولی قصدمان این باشد که بعداً آن را خاموش کنیم: «خطر، البته، این است که آتش کل خانه را با خاک یکسان می‌کند.»

۱۴ دانشمند سویدنی هفته پیش در نامه‌ای به روزنامه سویدنی Dagens Nyheter پرسیدند چرا سویدن سیاست‌اش را باز هم ادامه می‌دهد، آن هم وقتی که حتی کشورهای مثل بریتانیا هم اقدامات سفت‌وسخت باقی اروپا را دنبال کرده‌اند. آن‌ها نوشتند: «کشورهای مختلف البته که شرایط مختلفی دارند، ولی مگر شرایط ما با بریتانیائی (که سیاست ایمنی جمعی در آن شکست خورد) چه قدر فرق دارد که به توفیق آن امید بسته‌ایم؟»

خودداری دولت از تعطیلی مدارس ابتدائی سویدن، باعث نگرانی خانواده‌ها و معلمان شده است. در نامه‌ای که هفته گذشته منتشر شد، بیش از ۹۰۰ معلم و کادر فرهنگی سویدن، رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی در مدارس را امری غیرممکن اعلام کردند.

انتقادات به ستراتیژی سویدن در سطح جهانی

رسانه‌های امریکائی مانند نیویورک تایمز، سی‌ان‌ان، سی‌ان‌بی‌سی، همگی گزارش دادند که تدابیر سویدن در مقایسه با همسایگان اروپائی، سهل‌گیرانه است. بلومبرگ در گزارشی، دلیل خون‌سردی سویدن را مسایل اقتصادی می‌داند که نمی‌خواهد ناگهان، بار سنگینی بر بازار تحمیل کند. دلیل دیگر، اعتماد بالای مردم سویدن به نهادهای دولتی خودشان می‌باشد.

رسانه‌های امریکائی در عین حال، ستراتیژی صبورانه سویدن را بسیار خطرناک می‌دانند چون ممکن هزینه بسیار بیشتری از تدابیر سخت‌گیرانه بر کشور تحمیل کند.

رادیو و تلویزیون بی‌بی‌سی، هر روز از آرامش عجیب سویدن گزارش پخش می‌کند. روزنامه گاردین از شهر مالمو در جنوب سویدن گزارش می‌دهد؛ آرامش سورنالیستی در شهر حاکم است. سویدن آخرین سنگر مقاومت در بستن کشور است. به‌طور سنتی، سویدنی‌ها اعتماد بالائی به نهادهای دولتی دارند ولی آمار تلفات در حال افزایش است. به‌همین خاطر برخی از کارشناسان دارند نگران می‌شوند. هفته پیش گروهی از پژوهش‌گران در نامه‌ای به دولت، خواستار اتخاذ تدابیر سخت‌گیرانه شدند.

فایننشال تایمز نوشت: سویدن برخلاف روند جهانی حرکت می‌کند و سیاست خود را به‌نام «ستراتیژی سویدنی» نام نهاده است که بر اساس اقدامات داوطلبانه صورت می‌گیرد.

مجله المانی TAZ نوشت: تصمیمات در سویدن معمولاً بر اساس اجماع، اعتماد عمومی و مسؤلیت شخصی اتخاذ می‌شود. به‌نظر می‌رسد این بار سازمان بهداشت عمومی است که جامعه را هدایت می‌کند نه دولت.

اشپیکل هم درباره میدان‌دار اصلی این روزهای سویدن؛ آقای آندرس تگنل Anders Tegnell، مسؤول امور ایپدیمی سازمان بهداشت عمومی نوشت: مرد ۶۳ ساله استخوانی با ظاهر غیرآراسته، این روزها به محور سیاست‌های کشور تبدیل شده است. البته او هر روز آمارهای ناراحت‌کننده هم می‌دهد. (هر روز ساعت ۲ بعد از ظهر آخرین آمارها را ارائه می‌دهد.)

کریستوفر استیچلر، روزنامه‌نگار شبکه ARD آلمان که مقیم استکهلم است، هر روز در مصاحبه‌های مطبوعاتی آندرس تگنل شرکت می‌کند و با سؤالات خود، ستراتیژی سویدن را زیر سؤال می‌برد. انتقادهای وی باعث شد که

خودش به یک سوژه خبری تبدیل گردد و چند روزنامه سوئدی با او مصاحبه کنند. وی در مصاحبه با افتون بلادت، ستراتیژی سوئد را ساده‌اندیشی و سهل‌انگاری خوانده است.

NRK می‌نویسد؛ سوئد با آن که بیش‌ترین تلفات را در میان کشورهای اسکاندیناوی دارد، دست به تدابیر جدی نزده است ولی ستراتیژی آن به‌خاطر افزایش میزان مرگ و میر، کم‌کم تحت فشار قرار می‌گیرد.

مجله VG نوشت: بسیاری از تلفات سوئد مربوط به سوماتی تباران مناطق حاشیه‌ای استکهلم می‌باشد و این نگرانی وجود دارد که همین وضعیت در میان جامعه سوماتی تباران نروژ هم اتفاق بیافتد.

یک استاد دانشگاه و متخصص عفونی نروژی به افتون بلادت می‌گوید: ما در کشورهای نوردیک، سنت قدیمی قرنطینه و زندگی در انزوا برای جلوگیری از بیماری‌ها داریم ولی عجیب است که امروز سوئد بر خلاف دانش حرکت می‌کند. دانمارکی‌ها از سهل‌انگاری سوئد تقریباً عصبانی هستند چون نگرانند که ویروس از راه سوئد به دانمارک وارد شود. مقامات دانمارکی به شهروندان خود توصیه کردند که به سوئد سفر نکنند. حتی نخست‌وزیر دانمارک گفت: «برای اسکی به سوئد نروید.» روزنامه Politiken دانمارک نوشت: «آیا سوئد ویروس کرونا را جدی نمی‌گیرد؟»

به نوشته رسانه‌های فنلاندی، شهروندان این کشور، سیاست‌های دولت خود را عاقلانه‌تر از ستراتیژی سوئد می‌دانند. Iltalehti نوشت؛ بهتر است سوئد از مدل فنلاندی استفاده کند، ریسک‌های غیر ضروری و تصمیمات با تاخیر ممکن است موجب تلفات انسانی زیادی شود. روزنامه Ilta-Sanomat هم نوشت: سوئد دارد وقت گران‌بها را در مبارزه با همه‌گیری کرونا از دست می‌دهد.

روزنامه El Idependentie، سوئد را آخرین کشوری در اروپا می‌داند که مردم مجبور به خانه‌نشینی نیستند. آیا آن‌ها دیوانه هستند؟ هدف آندرس تگنل (مسئول اپیدمی سوئد) با دیگر هم‌تایان اروپائی یکی است ولی روش متفاوتی در پیش گرفت. آخرین کشوری که مانند سوئد رفتار کرد، هلند بود که امروز بحران دارد. اگر پیش‌بینی سوئد بانک مبنی بر افزایش بیکاری به ۱۰ درصد تا تابستان درست باشد، یک وضعیت دراماتیک به وجود می‌آید...

ستراتیژی همسایگان سوئد

نزدیک‌ترین همسایگان اروپائی سوئد (دانمارک، فنلاند و ناروی) ستراتیژی منع کامل عبور و مرور را پذیرفته‌اند و مدارس، کارگاه‌ها و مرزها را هفته‌هاست که بسته‌اند. تگنل می‌گوید: «مشکل این رویکرد آن است که شما سیستم را از پا می‌اندازید. شما نمی‌توانید منع کامل عبور و مرور را ماه‌ها ادامه دهید - غیرممکن است.»

پُل اورهسوند، همان پُل معروف (ساخته مشترک سوئد و دانمارک) با متصل‌کردن شهر مالمو (در سوئد) به کپنهاگ (در دانمارک) معمولاً ۷۰ هزار نفر را روزانه جابه‌جا می‌کند. پُل به‌طرز ترسناکی در سکوت فرو رفته است. در دانمارک به سبب کرونا ویروس منع کامل عبور و مرور برقرار شد و دولت این کشور محدودیت‌های مرزی شدیدی اعمال کرد. اما در سمت سوئد پُل همچنان باز است، ولی سفر زیادی انجام نمی‌شود.

در اسکاندیناوی دانمارک و نروژ جزو آن انبوه کشورهای هستند که منع کامل عبور و مرور برقرار کرده‌اند، مرزها را بسته‌اند و مدارس، دانشگاه‌ها و مغازه‌های غیر ضروری را تعطیل کرده‌اند؛ فنلاند هم عمده مناطق شهری اطراف هلسینکی را ایزوله کرده است. ولی سوئدی‌ها هنوز هم می‌توانند برای خرید بیرون بروند، به رستوران و آرایشگاه بروند و بچه‌های زیر ۱۶ سال را به مدرسه بفرستند.

نروژ از اواسط ماه مارس-اواخر اسفند محدودیت‌های مسافرتی وضع کرد و از آن زمان مدارس و مهدکودک‌ها بسته است.

دانمارک از ۱۱ مارس-۲۱ اسفند تعطیلات گسترده‌ای اعلام کرد و از نخستین کشورهایی بود که در اروپا مرزها، مغازه‌ها، مدارس و رستوران‌ها را بسته و ممنوعیت تجمعات بزرگ را در این کشور برقرار نمود. فنلاند به‌عنوان یکی از همسایگان شمالی سویدن، با اعلام وضعیت اضطراری، مدارس را تعطیل و تجمعات بیش از ۱۰ نفر را از تاریخ ۱۶ مارس ۲۰۲۰-۲۶ اسفند ۱۳۹۸ ممنوع اعلام کرد.

قطع پروازهای ایران به سویدن و از سویدن به ایران

سرانجام اداره بهداشت همگانی سویدن، جمعه ۲۸ فوریه ۲۰۲۰، اعلام کرد ابتلای قطعی به ویروس کرونا در زنی میان‌سال که از ایران به این کشور برگشته، تأیید شده و این زن در حال حاضر در بخش بیماری‌های عفونی بیمارستان دانشگاه کارولینسکای استکهلم قرنطینه شده است.

این زن دوشنبه ۲۴ فوریه ۲۰۲۰ به سویدن آمده و در ابتدا هیچ‌گونه علائم بیماری نداشته، اما روز پنجشنبه ۲۷ فوریه تست کرونا بر روی او انجام شد و نتایج، ابتلای قطعی او را تأیید کرد.

روزنامه اکسپرس سویدن به نقل از گزارشگر خود در تهران نوشته است: «این سوءظن در ایران وجود دارد که دولت در ابتدا تلاش کرده است تا آغاز ناگهانی و شیوع ویروس و وسعت آن را مخفی نگاه دارد که منجر به بروز نگرانی در رابطه با وضعیت در ایران شده است.»

تا آن تاریخ، ۵ مورد ابتلا به کرونا در سویدن گزارش شده بود و دولت این کشور روز پنجشنبه ۲۷ فوریه از اتباع خود خواست از سفر غیرضروری به ایران خودداری کنند.

این اولین مورد از انتقال ویروس کرونا از ایران به دیگر کشورها نیست. پیش از این کشورهای امارات متحده عربی، کویت، عراق، بحرین، افغانستان، اتریش و چند کشور دیگر نیز اعلام کرده‌اند، فرد یا افرادی که پیش از این در ایران بوده‌اند، ویروس کرونا را به این کشورها انتقال داده‌اند.

یک دیپلماتیک اتریشی که «آکساندر شالنبِگ» وزیر امور خارجه اتریش را در سفری رسمی به تهران همراهی کرد، به‌دلیل احتمال ابتلا به ویروس کرونا در یکی از بیمارستان‌های شهر وین قرنطینه شد.

بسیاری از کشورهای همسایه ایران برای ممانعت از انتشار ویروس کرونا، مرزهای زمینی، دریایی و هوایی خود را با این کشور بسته و یا محدودیت‌هایی برای ورود ایرانیان یا افرادی که در این بوده‌اند، به خاک خود اعمال کرده‌اند. در همین راستا بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی جهان نیز پروازهای خود به مقصد و از مبدأ ایران را تا اطلاع ثانوی تعلیق کردند.

سرانجام سازمان بهداشت همگانی سویدن از دولت خواسته است تمام پروازها به ایران یا از ایران را متوقف کرده و مجوز پرواز هواپیماهای ایران‌ایر برای ورود به کشور را لغو کند.

سازمان بهداشت همگانی سویدن می‌گوید ورود گروه‌های بزرگی از مسافران ایران در شرایط کنونی وضعیت را برای کنترل شیوع کرونا در سویدن دشوار کرده و ریسک شیوع عمومی آن را افزایش می‌دهد.

حدود ۱۰۰ هزار ایرانی در سویدن اقامت دارند و ایران‌ایر هم‌اکنون هفته‌ای دو پرواز رفت و برگشت به سویدن دارد.

خانه‌های سالمندان

از اول آوریل، ملاقات از خانه‌های سالمندان را ممنوع اعلام کرد، زیرا مشخص شد که ویروس در نیمی از خانه‌های سالمندان استکهم شیوع پیدا کرده است.

دولت در هفتم آوریل، لایحه‌ای معرفی کرد که بر اساس آن ملاقات از آسایشگاه‌ها برای شهروندان سوئدنی ممنوع و از مردم خواسته شد در خانه‌های خود بمانند.

اکنون که میزان ابتلا به کووید ۱۹ - در خانه‌های سالمندان و به طور کلی جامعه افزایش پیدا کرده، دولت سوئد مجبور به عقب‌نشینی شده است. دیگر کشورهایی که ممکن است تحت تاثیر الگوی سوئد قرار بگیرند، باید بدانند که نتیجه آن چیزی جز تلفات انسانی بالا نخواهد بود.

بیش از همه نگران‌کننده آن است که گفت می‌شود مقامات سوئد سالمندان بیش از ۸۰ سال یا سالمندانی با بیش از ۶۰ سال که چند مشکل جسمانی دارند را از اولویت قرار گرفتن در بخش مراقبت‌های ویژه خارج کرده‌اند.

بر اساس سندی از بیمارستان دانشگاه «کارولینسکا» در استکهلم، پایتخت سوئد، بیماران مبتلا به ویروس کرونا که سن آن‌ها بیش از ۸۰ سال بوده یا بیماران بالای ۶۰ سال که چند بیماری دارند در اولویت قرار گرفتن در بخش مراقبت‌های ویژه نخواهند بود.

این سند، گزارش‌های قبلی را تأیید می‌کند که مقامات سوئد به دنبال اولویت‌دهی به گروه‌های مردمی برای قرار گرفتن در بخش مراقبت‌های ویژه هستند و کسانی که احتمال بیشتری برای زنده ماندن داشته باشند در آسئو قرار بگیرند.

روزنامه «آفتون‌بلادت» سوئد نیز در گزارشی نوشت در کنار بیماران بالای ۸۰ سال، کسانی که بیش از ۶۰ یا ۷۰ سال داشته و چندین مشکل جسمانی دارند نیز از بخش مراقبت‌های ویژه خارج خواهند شد.

این سند، گزارش‌های قبلی را تأیید می‌کند که مقامات سوئد به دنبال اولویت‌دهی به گروه‌های مردمی برای قرار گرفتن در بخش مراقبت‌های ویژه هستند و کسانی که احتمال بیشتری برای زنده ماندن داشته باشند در آسئو قرار بگیرند.

همچنین پس از آن که یکسوم شهرداری‌های این کشور موارد تأییدشده یا مشکوک ابتلا به این ویروس در خانه‌های سالمندان را، آنجا که کارکنان خسته و فرسوده علناً درباره فقدان تجهیزات حفاظتی هشدار داده‌اند، گزارش دادند، نگرانی‌های روبهرشدی بابت سال‌خوردگان این کشور وجود دارد. یکسوم خانه‌های سالمندان سوئد به این ویروس مبتلا شده‌اند.

همچنین براساس اطلاعاتی که از اسناد یک بیمارستان در یک دانشگاه سوئد افشا شده، بیماران کرونایی بالای ۸۰ سال و بیماران بالای ۶۰ سال با مشکلات بدنی متعدد در این کشور از اولویت بستری در بخش مراقبت‌های ویژه حذف

می‌شوند. بر اساس این گزارش، هر بیمار سن بالا با سابقه ناتوانی و مشکلات جسمی که در بخش مراقبت‌های ویژه، آی سی یو، بستری بوده را می‌توان از بخش مراقبت‌های ویژه خارج کرد.

پیش از این «دکتر توماس لیندن» از مرکز سلامت و تندرستی سویدن اعلام کرده بود که بیمارستان‌های سویدن می‌توانند برای بستری شدن بیماران در بخش مراقبت‌های ویژه اولویت‌بندی کنند. او گفته بود که این اولویت‌بندی باید بر اساس نیازهای پزشکی بیماران تعیین شود.

اداره بهداشت عمومی سویدن اعتراف کرده است که سالمندان این کشور به سختی هزینه چنین بحرانی را پرداخت کرده‌اند.

در واقع مقامات سویدنی اذعان می‌کنند که در خصوص افراد بالای ۷۰ سال و حفظ سلامتی آن‌ها، ناکام بوده‌اند که تقریباً ۸۶ درصد موارد مرگ این کشور را به‌خود اختصاص می‌دهد.

بر اساس اظهارات اتحادیه کمونال، دلیل گسترش ویروس کرونا در خانه‌های سالمندان در استکهلم، استخدام کارمندان روزمزد است. بررسی بخش خبری رادیو سویدن، ایکوت، نشان می‌دهد که شمار زیادی از کارمندان مراکز نگهداری از سالمندان در استکهلم روزمزد و کوتاه مدت است.

سال ۲۰۱۹ ۲۳ درصد کارمندان در استکهلم موقت استخدام بودند و این روند در سال جاری نیز تغییری نکرده است. به باور اولف بنیرریگارد از اتحادیه کمونال، به‌صورت کلی این کارمندان آموزش لازم را ندارند و ممکن است باعث اشتباهاتی شوند.

یکی از کارمندان که نخواست صدایش پخش شود به رادیو سویدن می‌گوید که او ترس از مبتلا شدن به ویروس کرونا و یا هم انتقال آن به دیگران دارد، ولی مجبور است که برای به‌دست آوردن دستمزد نزد چندین کارفرما کار کند.

فرهنگ استخدام کارمندان موقت روزمزد در خانه سالمندان در استکهلم نسبت به دیگر شهرهای سویدن بیش‌تر نهادینه شده است. در مالمو و یوتبری تنها ۱۰ درصد کارمندان خانه سالمندان روزمزد و کوتاه‌مدت کار می‌کنند، در حالی‌که این رقم در استکهلم به ۲۳ درصد می‌رسد.

اریک سلاتنر، نماینده حزب دموکرات مسیحی در شورای کمونی استکهلم معتقد است که هنوز زود است که بگویم دلیل شیوع ویروس کرونا در مراکز نگهداری سالمندان در استکهلم کارمندان روزمزد و موقتی هستند.

گزارش ایکوت، واحد خبر رادیو سویدن

کمبود تجهیزات و وسایل پزشکی مانند ماسک و از سوی دیگر ترس کارکنان از نزدیک شدن به سالمندانی که مبتلا به ویروس کووید ۱۹ شده‌اند، مشکلات بزرگی را در مراکز نگهداری از سالمندان ایجاد کرده است.

گزارش‌گران اکوت، واحد خبر رادیو سویدن از فروانگس‌گردین، از مجموعه‌های بزرگ مراقبت از سالمندان در جنوب استکهلم که ۲۰۰ سالمند در آنجا به سرمی‌برند و یکی از دو مرکز بزرگی‌ست که با دشواری‌های بیش‌تری به دلیل انتشار ویروس کووید ۱۹ روبه‌رو بوده، گزارشی تهیه کرده‌اند.

در این مرکز در ماه مارس، ابتلا به ویروس کرونا مشاهده شد و به‌گفته تعدادی از کارکنان این مرکز، در مدتی کوتاه ۳۰ نفر از سالمندان مبتلا جان خود را از دست دادند. مدیریت این مرکز، حاضر به دادن توضیحی در این مورد نشده، اما بررسی گزارش‌گران اکوت در اداره ثبت احوال نشان داده است حداقل ۲۲ نفر در این مرکز در طول یک ماه، قربانی ابتلا به ویروس کووید ۱۹ شده بودند.

کمبود وسایل لازم پزشکی، کمبود اطلاعات، استخدام افراد غیرکاربران و نیز ترس کارکنان از نزدیک شدن به سالمندان بیمار، از جمله موارد مهمی است که تعدادی از کارکنان این مرکز در گفت‌وگو با گزارش‌گران اکوت مطرح کرده‌اند. یکی از این کارکنان گفته است مجبور بوده‌اند به‌جای ماسک از هر وسیله دیگری حتی دستمال توالت استفاده کنند. یکی دیگر از کارکنان نیز از دیدن دو سالمندی گفته است که در ادرار و مدفوع خود نشسته بودند و کارکنان از ترس مبتلا شدن به کرونا از نزدیک شدن به آن‌ها خودداری می‌کردند.

اما مدیر داخلی این مرکز، ماری بری‌ستروم چنین وضعیتی را اغراق‌آمیز دانسته است. او گفته است بزرگترین مشکل این مرکز در این دوره، ترس کارکنان بوده و به تعدادی که به این دلیل از بیماری درمانی استفاده کرده‌اند، اشاره کرده است.

ماری بری‌ستروم در مورد کمبود وسایلی مانند ماسک نیز به کمبود آن در تمام مراکز نگهداری از سالمندان در سطح کشور اشاره کرده و گفته است آن‌ها در جست‌وجوی این وسایل بوده‌اند.

به‌گفته یکی از مدیران مرکز فروانگس‌گردین، آن‌ها کارکنان متخصصی را نیز برای رسیدگی به سالمندان مبتلا به ویروس کووید ۱۹ استخدام کرده‌اند، اما کارکنان مرکز گفته‌اند این اقدام در عمل، ناموفق بوده و آن‌ها مجبور بوده‌اند در این دوره علاوه بر سالمندان سالم از سالمندان مبتلا نیز مراقبت کنند.

دولت سویدن تا روز دوشنبه دوم مارس ۲۰۲۰، اقدام خاصی انجام نداده بود. حتی فرودگاه اصلی استکهلم (آرلاندا) به‌حال خود رها شده بود و کنترولی صورت نمی‌گرفت. نهادهای دولتی اطمینان خاطر می‌دادند که آمادگی کافی را دارند. جامعه سویدن، زندگی کاملاً عادی داشت و هیچ آثاری از تغییر وضعیت دیده نمی‌شد. البته دولت اعلام می‌کرد که همه زیرساخت‌ها آماده است.

دقیقاً از دوشنبه ۲۴ فوریه، دولت سویدن در اقدامی تبلیغاتی اعلام کرد که مبلغ ۴۰ میلیون کرون (حدود ۴ میلیون یورو) به سازمان بهداشت جهانی WHO برای مبارزه با کرونا اختصاص خواهد داد. (این مبلغ، علاوه بر کمک معمول ۱۶۰ میلیون کرونی سالانه سویدن به WHO است.) برای این موضوع، دو وزیر سویدنی (وزرای بهداشت و همکاری‌های توسعه‌ای) کنفرانس مطبوعاتی مشترک با رئیس سازمان بهداشت جهانی (به‌صورت تله کنفرانس) برگزار کردند.

ظاهراً تا روز ۲۶ فوریه، در سویدن تنها یک مورد اثبات شده کرونا وجود داشت و دولت نیز اعلام می‌کرد که از همه لحاظ آمادگی وجود دارد ولی از سوی دیگر، برخی از رسانه‌ها، کارشناسان و احزاب مخالف به‌شدت به دولت انتقاد داشتند و آن را به کم‌کاری و سهل‌انگاری متهم می‌کردند. به‌طور مثال کارشناسان سویدنی هشدار می‌دادند که کشور برای حالت بدبینانه، باید ۳۰۰ هزار تخت معمولی و ۱۰۰ هزار تخت مراقبت حاد داشته باشد ولی تاکنون تنها ۴۵ هزار تخت معمولی و ۵۱۰ تخت مراقبت ویژه دارد. در نتیجه، دولت آمار غلط می‌دهد.

گروهی از پزشکان و کارشناسان بحران با نوشتن مقاله‌هایی در روزنامه اکسپرس، مقامات سازمان ملی بهداشت را متهم کردند که ریسک کرونا را دست‌کم می‌گیرد و خود را برای شرایط حاد آماده نکرده است. آن‌ها نوشتند: شما باید برای بدترین شرایط آمادگی داشته باشید تا به بهترین امید برسید. یکی از انتقادات پزشکان به تبلیغ درباره کم خطر بودن ویروس کرونا و شباهت آن با آنفلونزای معمولی بود، پزشکان هشدار دادند که خطر مرگ کرونا بسیار بیش‌تر از آنفلانزای معمولی است، ضمن این که این ویروس همچنان ناشناخته است و دارو و واکسن هم ندارد.

کمیسیون ملی اورژانس پزشکی سویدن در روز دوشنبه ۲۴ فوریه نسبت به سفر به چین، کره جنوبی، ایران و (صرفاً شمال) ایتالیا هشدار داده بود ولی منع نکرده بود. با این عنوان که اگر سفر ضروری است، تدابیر بهداشتی اندیشیده شود مثلاً دست‌ها مرتب شسته شوند، فاصله ۲ متری با غریبه‌ها رعایت گردد و پس از برگشت تا دو هفته تحت نظر باشند و ارتباط با دیگران را محدود کنند.

در صبح روز دوشنبه ۲ مارس، پس از این که ناگهان آمار مبتلایان کشور به ۱۳ نفر رسید، هیات دولت جلسه‌ای اضطراری تشکیل داده و نخست وزیر در مصاحبه‌ای مطبوعاتی، خطر شیوع را بسیار جدی دانست. سازمان بهداشت عمومی سویدن هم سطح ریسک شیوع در کشور را از کم به متوسط و خطر شیوع با منشا خارجی را از زیاد به خیلی زیاد ارتقا داد.

سازمان بهداشت عمومی سویدن در بدبینانه‌ترین برآورد خود، خطر شیوع برای کشور را برای حدود یک تا یک و نیم در هر هزار نفر از کل جمعیت کشور (۱۰ تا ۱۵ هزار نفر در کل کشور) برآورد کرده بود. در صورتی که برآورد بدبینانه نروژ ۲۵ درصد کل کشور و دانمارک ۱۰ تا ۱۵ درصد جمعیت کل کشور بود. تقریباً ۹۰ درصد از مبتلایان اولیه سویدن، افراد بازگشته از سفر تفریحی به ایتالیا بودند و...

نخایر کالاهای اضطراری فنلاند

چندی پیش فنلاند برای دلگرمی به مردمش، تصاویری از نخایر عظیم کالاهای اضطراری در انبارهای محرمانه منتشر کرد، که آه از نهاد سویدنی‌ها برخاست زیرا آن‌ها هم نخایر مشابه و حتی بزرگتری داشتند ولی به‌خاطر خوش خیالی از تحولات جهانی در سال‌های اخیر و خصوصی‌سازی، دست از انبارداری ستراتیژیک برداشتند. اکنون فنلاندی‌ها (به‌عقل از Tomi Lounema، رئیس سابق مرکز کم‌کسانی فنلاند)؛ خوشحالند که اشتباه سویدن را مرتکب نشدند.

نخایر کالاهای اضطراری سویدن

سویدن پس از جنگ جهانی دوم، یکی از بزرگترین نخایر ستراتیژیک کالاهای ضروری مانند؛ مواد غذایی و دارویی، تجهیزات پزشکی، سوخت و برخی از کالاهای حساس صنعتی را در اروپا داشت. ولی با پایان یافتن جنگ سرد و تشدش خصوصی‌سازی، تصورشان از دنیا تغییر کرد و احساس کردند دیگری تهدید مهمی برای آن‌ها وجود ندارد و صلح پایدار به وجود آمده است. به‌همین خاطر، سیستم ذخیره سازی ستراتیژیک را منحل کردند تا از هزینه‌ها کلان انبارداری رها شوند.

برای نمونه، در سال ۲۰۱۰ حدود ۵/۷ میلیون ماسک جنگی مناسب برای حملات شیمیایی و بیولوژیک را به‌خاطر عمر طولانی آن‌ها، نابود کردند و فکری برای جایگزینی آن‌ها نیز نکردند. یکی از خبرنگاران که یکی از انبارهای محرمانه در جنوب استکهلم را دیده بود، می‌گوید: در سالن‌های زیر زمینی بسیار بزرگ، هزاران کارتن پر از کالا تا

سقف چیده شده بودند و اگر آن‌ها را از بین نمی‌بردند شاید برخی از آن‌ها در بحران کرونا کاربرد داشتند. این در صورتی است که فنلاندی‌ها، عاقلانه‌تر رفتار کردند و انبارهای مخفی خود را نگه داشتند و به روز رسانی کرده بودند. حتی خانم لئا هالنگرن Hallngren، وزیر بهداشت و امور اجتماعی سویدن هم تأیید کرد که نابودسازی ذخایر اضطراری، کار اشتباهی بود.

یکی دیگر از اشتباهات سویدن، کنار گذاشتن سیستم دفاع شهری منظمی بود که در دوران جنگ سرد شکل گرفته بود. ولی این سیستم هم به‌خاطر خوش‌بینی ناشی از پایان جنگ سرد، به فراموشی سپرده شد تا این که وقوع بحران اوکراین در سال ۲۰۱۴، تصورات خوشبینانه را برای سویدن تغییر داد.

حدوداً دو سال پیش «آکادمی پادشاهی دانش نظامی سویدن»، پس از دو سال مطالعه (که انگیزه آن، بحران اوکراین بود) گزارشی با عنوان گزارش سفید «دفاع همه‌جانبه نوین» منتشر کرد که در آن؛ وضعیت دفاع شهری سویدن را نامناسب تشخیص داد و آسیب‌پذیری شدید کشور در برابر تهدیدات نوین را برشمرد. پس از آن، مقامات سویدنی به تکاپو افتادند که چگونه بی‌اعتنائی چندساله به موضوع مهم «دفاع شهری» را جبران کنند. از آن زمان تاکنون، کارهای متعددی را در دست برنامه‌ریزی داشتند ولی با پیش‌آمد بحران کرونا، غافلگیر شدند. معمولاً انجام کار در سویدن به کندی پیش می‌رود، احتمالاً این بار با مشکل کرونا، روند را تسریع ببخشند.

گفته می‌شود تا دهه ۱۹۸۰، سویدن در بیش‌تر مواد غذایی اساسی برای مردم کشور، خودکفا بود ولی امروزه تنها در زمینه آرد، شکر و هویج تا حدودی خودکفائی وجود دارد و بیش از نیمی از مواد خوراکی، از خارج تأمین می‌شود؛ طبق گزارش سازمان آمار کشور، تنها ۴۰ درصد پنی، ۵۰ درصد گوشت گاو و بخش کوچکی از سبزیجات در داخل تولید می‌شوند که اگر ارتباط با دنیای بیرون قطع شود، ذخیره مواد غذایی تنها برای ۱۰ روز مصرف مردم وجود دارد. نگرانی بیش‌تر، از این است که در سویدن هیچ انبار مواد غذایی هم وجود ندارد در صورتی که در اوایل دهه ۱۹۹۰ حدود ۲۰۰ انبار مواد غذایی در سراسر کشور وجود داشت، ولی پس از پیوستن به اتحادیه اروپا، این سیستم به فراموشی سپرده شد. اکنون انبار مواد غذایی کشور، صرفاً همان موادی هستند که در فروشگاه‌ها وجود دارند و این مقدار تنها برای ۱۰ روز کشور کفایت می‌کند در صورتی که در کشور همسایه، فنلاند برای دست‌کم ۶ ماه مواد غذایی انبار شده است.

پس از پیوستن به اتحادیه اروپا، کم‌کم سودآوری تولید مواد غذایی در داخل، در برابر تولیدات کشورهای جنوب اروپا از بین رفت. افزون بر این، مسایل دیگری مانند بروکراسی اداری، موجب شد که تولیدات داخلی به کم‌ترین میزان خود برسد. قبلاً گفته می‌شد که آمادگی برای برخورد با بحران‌ها باید در سطح اتحادیه اروپا و با اتکا به همسایگان صورت گیرد ولی اکنون سیاست‌مداران به این نتیجه رسیدند که هر کشوری مسئول زندگی شهروندان خودش است.

در روزهای بحران کرونا، وقتی که کارشناسان، وضعیت دو کشور همسایه سویدن و دانمارک را با هم مقایسه می‌کنند، آسیب‌پذیری سویدن را بسیار بیش‌تر از دانمارک می‌دانند چون، سویدن کشوری عمدتاً صنعتی ولی تمرکز اصلی دانمارک بر کشاورزی و تولید مواد غذایی و دارویی است لذا دانمارک می‌تواند آسان‌تر از این بحران عبور کند. کارشناسان معتقدند؛ صنایع سویدن، بسیار پیشرفته و تخصصی هستند لذا امکان تغییر کاربری سریع برای امور دیگر را ندارند در صورتی که اگر برخی از صنایع عمومی قابلیت انطباق بیش‌تری در مواقع ضروری دارند مثلاً خط تولید مشروب‌سازی را می‌توان به آسانی به خط تولید الکل بهداشتی تبدیل کرد ولی خط تولید بلبرینگ‌سازی معروف SKF سویدن قابلیت تغییر محصول ندارد.

یکی از کارشناسان کالج دفاعی سویدن می‌گوید؛ فقط انبار کردن کالاها مهم و اساسی، کافی نیست و شاید هم منطقی نباشد که شما حجم زیادی از کالاها را انبار کنید که پس از مدتی، غیرقابل استفاده می‌شوند، بلکه بهتر است امکان تولید برخی از کالاها مانند ماسک و لباس محافظتی را فراهم کنید تا در صورت نیاز، در زمان کوتاه به تولید انبوه برسند. مثلا این روزها که نیاز زیادی به دستگاه‌های تنفسی پیش آمده است، ناچار شدند از برخی از دستگاه‌های قدیمی مانده در انبار، که مدت‌ها متروکه مانده بودند، دوباره استفاده کنند که در مقایسه با نمونه‌های مدرن، کارائی لازم را ندارند.

اقتصاد دولتی و خصوصی‌سازی در سویدن و برخی کشورهای دیگر

در سویدن، هنوز بخش زیادی از سیستم آموزشی و بهداشتی دولتی هستند و بخش خصوصی، سهم کمی در سیستم بهداشتی درمانی دارد، بیمارستان‌های بزرگ، همگی دولتی هستند. در چند سال اخیر، احزاب حاکم، تلاش کردند که مسؤلیت بیشتری به بخش‌های خصوصی واگذار کنند. در پی بحران کرونا، بسیاری از سویدنی‌ها خوشحالند که این اتفاق نیفتاد چون بخش‌های خصوصی، مسؤلیتی در قبال بحران‌های عمومی ندارند.

سویدن، در زمینه قوانین بیمه و تامین اجتماعی مشکلی چندانی ندارد ولی از چند سال پیش در زمینه تامین پرسنل بیمارستانی، دچار کمبود شدیدی شده بود.

سود و البته کسب سود بیشتر یکی از انگیزه‌های اصلی شیوه اجتماعی تولید سرمایه‌داری است. واکسن کووید ۱۹ و پیش‌گیری از بیماری‌های کشنده و پیروسی که سهل است اگر داروی سرطان هم مقرون به صرفه و سود نباشد بورژوازی به سمت تولید آن دست نخواهد رفت. این فرهنگ و اخلاق طبقاتی بورژوازی تنها محدود به عرصه بهداشت و درمان نیست. بورژوازی، دست‌کم طی چهل سال گذشته تا توانسته است به تمام عرصه‌های خدمات اجتماعی هم‌چون عرصه بهداشت و درمان و حمل و نقل و آموزش و مسکن و بیمه‌های بیکاری و صندوق‌های بازنشستگی و مشابه یورش برده است. از بودجه‌ها کاسته و هر جا که زورش رسیده خصوصی و پولی کرده است. کافی است برای پی بردن به دلایل اقتصادی قتل عام کووید ۱۹ در ایتالیا، اسپانیا و فرانسه به چند آمار تکان‌دهنده توجه کنیم.

در ایتالیا از سال ۲۰۱۰ و به دنبال تشدید سیاست‌های سرمایه‌داری نزدیک به چهل میلیارد یورو از بودجه خدمات بهداشتی کاسته شده و هفتاد هزار تخت بیمارستانی به بایگانی رفته! بنا به آمار رسمی سرانه تخت بیمارستانی از ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۳ - یعنی جهانی‌شدن سیاست‌های سرمایه‌داری - از ۹۲۲ به ۲۷۵ تخت به ازای صد هزار نفر کاهش یافته است. متعاقب بحران ۲۰۰۷-۲۰۰۸ تا سال ۲۰۱۷ دولت ایتالیا ۸ هزار پزشک و ۱۳ هزار پرستار و ۲۵ هزار نفر کادر بهداشت و درمان را حذف کرده است. علاوه بر روابط گسترده اقتصادی با چین و الحاق به جاده ابریشم و واگذاری بنادر به بخش‌های خصوصی و دولتی چین به سبب ارزانی نیروی کار، یکی از دلایل اصلی مرگ و میر بالای اپیدمی کووید ۱۹ در ایتالیا فقدان پزشک به اندازه کافی است.

دولت‌های فرانسه از سوسیال دموکرات‌ها گرفته مانند فرانسوا میتران (۱۹۸۱-۱۹۹۵) تا تا فرانسوا اولاند (۲۰۱۷-۲۰۱۲) تا راست‌های گلیست (شیراک) و «اتحاد برای جنبش مردمی» (سارکوزی) و اینک ماکرون به محض کسب قدرت سیاسی به صندوق‌های بازنشستگی و بیمه‌ها و خدمات عمومی و بهداشت و درمان حمله کرده‌اند. تنها طی ۲۰ سال گذشته نزدیک به صد هزار تخت بیمارستانی از خدمات دولتی و عمومی از این کشور حذف شده است. وضعیت دولت اسپانیا نیز مشابه سایر دولت‌های سرمایه‌داری اتحادیه اروپا و البته وخیم‌تر است.

به این ترتیب سیاست‌های سودمحور سرمایه‌داری فقط بهداشت و پیش‌گیری را نشانه نگرفته است. بهداشت و درمان نیز به شدت گران شده است.

وضعیت کنونی که به سوی یک بحران بزرگتر از بحران‌های سابق در حرکت است برای سرمایه‌داری قابل تحمل نیست. رکود در بازار و تزریق پول و بسته‌های حمایتی توسط دولت‌ها به بانک‌ها و شرکت‌ها و غیره چه حجم هنگفتی خسارت به بورژوازی وارد آورده است.

با این حال واقعیت این است که باز هم بورژوازی جهانی طبقه کارگر و جنبش‌های سیاسی - اجتماعی ناتوان می‌خواهد! اساساً بورژوازی شهروندان مزدبگیر و محروم را فقط برای استثمار می‌خواهد.

دولت رفاه در سویدن

سویدن در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی سیاست‌های اقتصادی دولت رفاه را پیش برده بود. اما اجرای سیاست‌های خصوصی‌سازی سریع به‌ویژه پس از سال‌های ۹۰ میلادی آن‌چنان عجیب بود که حتی صدای بسیاری از طرفداران حزب سوسیال‌دموکرات را نیز در آورده بود.

با کند شدن حرکت اقتصاد سویدن در دهه ۸۰ و بحرانی شدن اوضاع در ابتدای دهه ۹۰ اقتصاد سویدن با اجماعی سیاسی به‌سمت آزادسازی تغییر مسیر داد. کاهش مداخله دولت، خصوصی‌سازی بخش آموزش و بهداشت و صندوق‌های بازنشستگی قدم‌های بزرگی بودند که دولت سویدن به‌سمت اقتصاد آزاد برداشت. این تغییر مسیر هم در آمار و هم در کیفیت زندگی مردم را تنزل داد.

خیلی‌ها سویدن را نبض تپنده دولت رفاه معرفی می‌کردند. این گزاره به حدی تکرار شده که به واقعیت شبیه شده است. حتی سویدن یک الگوی موفق در مواجهه با اقتصاد رقابتی در نظر گرفته می‌شود. اما در واقعیت آیا اقتصاد سویدن مردمی بوده است؟ سویدن در دوره‌ای سیاست‌های سوسیال‌دموکراسی را تجربه کرد، اما کمتر از این گفته شد که نه تنها مدافعان اولیه این سیاست‌ها، حاضر به زندگی در آن شرایط نشدند، بلکه آمارها از وخامت اوضاع اقتصادی این کشور خبر می‌دادند. نرخ تورم، بدهی‌های دولت و تولید ناخالص داخلی، شاخص‌هایی بودند که نتوانستند رضایت مردم سویدن را تامین کنند. در زمان اجرای سیاست‌های سوسیالیستی، سرانه رشد سویدن ۲/۱ درصد در سال بود، که حتی از میانگین جهانی نیز عقب‌تر مانده بود. اما ناموفقیت سویدن در دوره‌ای بوده که این کشور کاملاً از یک اقتصاد دولت رفاه به رقابتی رسیده است.

بسیاری از این مردم و حتی برخی سیاستمداران چپ‌گرای دنیا، به غلط اقتصاد سویدن را الگویی مناسب برای موفقیت سیستم‌های اقتصادی «سوسیالیستی» مثال می‌زدند، همانند باورهایی که در بسیاری از کشورها وجود داشت. شاید یکی از دلایلی که این باور را برای مردم دنیا به‌وجود آورده که سویدن کشوری کمی متأثر از گرایش «سوسیالیستی» است، سیاست‌های اقتصادی سویدن در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی بوده است؛ مشخصات اقتصادی آن دوره به تریبی اتخاذ شد که تا حدودی شبیه به اقتصادهای دولتی اروپای شرقی بود. وضع مالیات با نرخ‌های بسیار بالا در آن دوره پا بر روی گلوی نیروی کار گذاشته بود.

داستان جالبی در آن دوره درباره «آسترید لیندگرن» نویسنده معروف کتاب‌های کودکان وجود دارد که بعد از محاسبه مالیات‌های پرداختی متوجه شد که در حدود ۱۰۲ درصد مالیات پرداخت کرده است.

«اینگمار برگمن» کارگردان مشهور سویدنی نیز از گزند سیاست‌های سخت‌گیرانه سویدن در امان نماند. برگمن در ابتدا خود را طرفدار جبهه سوسیال‌دموکرات سویدن می‌دانست و حتی در اظهارنظری عنوان کرده بود که سویدن سوسیالی دموکرات، بهترین کشور دنیا برای زندگی است. اما زمانی که او با مشکلات عجیب سیستم مالیاتی سویدن روبه‌رو شد، اعلام کرد که هر کسی در سویدن کنونی در معرض حمله سیستم بوروکراسی و مالیاتی سویدن قرار دارد، سیستمی که

مانند یک سرطان پیش‌رونده در حال گسترش در کشور است. نهایتاً برگمن نه تنها از اعتقادات خود به این حزب دست برداشت.

در آن دوره بسیاری از سرمایه‌گذاران بزرگ و موسسان شرکت‌های بزرگ این کشور را به دلیل آن‌چه نرخ مالیات بالا می‌دانستند، سویدن ترک کردند. علاوه بر وضع مالیات‌های سنگین و انحصارات دولتی، تغییرات فضای صنعتی جهان در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ باعث شد، ضعف صنعت سویدن که متکی بر صادرات بود نیز توان رقابت با رقبای خود را از دست بدهد. نابرابری در این سه دهه در سویدن افزایش یافته است اما این کاهش، بهای زیادی روی دست مردم گذاشت و وضعیت رشد سویدن رو به وخامت گذاشت. در نتیجه گسترش دولت رفاه در آن دهه‌ها، نرخ کار در بخش دولتی رو به افول گذاشت؛ در حقیقت دولت سویدن مجبور بود برای مدیریت این دولت رفاه دست به استخدام مدیران بیش‌تری بزند. در این دوره که به دوره دولت رفاه سویدن معروف است رشد اقتصادی این کشور تفاوتی معنادار با دهه‌های بعد از آن‌که با اصلاحات ساختاری روبه‌رو شد، دارد. میانگین سرانه رشد سالانه سویدن در سال‌های بین ۱۹۷۱ تا ۱۹۹۵ در حدود ۲/۱ درصد بود، در حالی‌که رقبای سویدن در آن دوره با سرعت بیش‌تری رو به جلو حرکت می‌کردند. در همین بازه زمانی سایر کشورهای نوردیک - شامل کشورهای دانمارک، فنلاند، ایسلند، نروژ - رشد ۱/۲ درصدی و امریکا میانگین رشد سرانه ۶/۱ درصدی را تجربه می‌کردند.

با وجود مالیات‌های سنگین در سویدن، بسیاری از بازنشستگان توان گذران زندگی خود را از طریق حقوق بازنشستگی ندارند. سیستم مراقبت‌های بهداشتی سویدن نیز کارآمدی خود را از دست داده است و مردم مجبورند برای دریافت خدمات، ساعت‌ها در صف بایستند.

به دلیل ناکارآمدی سیاست‌های حزب حاکم سوسیال دموکرات و نارضایتی‌های مردم، احزاب راست سویدن برای انجام اصلاحات لیبرالیستی و حرکت به سمت کاهش مداخله دولت در اقتصاد با هم متحد شدند. بسیاری از ساختارهای اقتصادی به جامانده از دهه‌های دولت رفاه از بین بردند. پشتیبانی از خدمات عمومی آرام‌آرام حذف شد و خدمات بازنشستگی، بهداشتی و سیستم آموزشی در راستای خصوصی‌سازی بیش‌تر ضعیف‌تر شدند.

با این‌که هنوز سویدن هنوز هم وضعیت بد نیست، اما دیگر خبری و آثاری از دولت رفاه باقی نمانده است و تنها یک خاطره آن‌هم برای بازنشستگان است.

برای مثال درمانگاه‌ها، داروخانه‌ها و خط راه‌آهن سویدن در کنار بسیاری از انحصارات دولتی دیگر به بخش خصوصی واگذار شده‌اند. حتی سیستم بازنشستگی سویدن نیز که یکی از پایه‌های اصلی دولت رفاه سویدن بود، در اختیار بخش خصوصی قرار گرفته است. به جای یک صندوق مرکزی که توسط دولت اداره می‌شد، اکنون صدها صندوق خصوصی در این بخش به فعالیت می‌پردازند.

در حقیقت وقتی مردم سویدن با این حقیقت مواجه شدند که راه بدیل خصوصی‌سازی صندوق‌های بازنشستگی، ورشکستگی کل سیستم است، خصوصی‌سازی را فاجعه‌بار می‌دانند.

سیستم مراقبت‌های بهداشتی سویدن نیز که در گذشته حالت متمرکز دولتی داشت، سال‌هاست توسط ارائه‌کنندگان خدمت و بیمه‌های خصوصی اداره می‌شود.

تخمین زده می‌شود که اکنون بیش از ۵۰ درصد دبیرستان‌های سویدن به صورت خصوصی اداره می‌شوند. همچنین شواهد نشان می‌دهد رقابت به وجود آمده در بخش آموزش بین مدارس دولتی و خصوصی موجب افت کیفیت آموزش در هر دو نوع مدرسه شده است. برای نمونه رشد مدرسه‌های خصوصی مذهبی. نتایج تحقیقات حاکی از آن است که نه تنها کیفیت آموزش در مدارس خصوصی بدتر از مدارس دولتی است بلکه، مدارس دولتی که در مجاورت مدرسه‌های

خصوصی بودند نیز هنوز کیفیت خوبی دارند. در سویدن کنونی به جای حضور اتحادیه‌های عمومی، حتی اتحادیه‌های خصوصی در مذاکرات دستمزد برای کارگران و کارکنان شرکت می‌کنند.

با این‌که درآمد مالیاتی دولت سویدن هنوز هم درآمد بالایی است اما بر خلاف سیستم‌های سوسیال دموکراسی، ساختار سیستم مالیاتی با فرض گرفتن پول از سرمایه‌داران و پرداخت به فقرا نیست. بار مالیاتی وارد شده بر دهک‌های متوسط نیز کم نیست.

سویدن در رتبه نوزدهمین اقتصادهای آزاد جهان قرار گرفته است و در این شاخص وضعیت بهتری نسبت به کشورهای از جمله فنلاند، آلمان، نروژ، کره جنوبی و ژاپن دارد.

این رتبه‌بندی براساس شاخص‌های مختلفی محاسبه می‌شود. در توضیحاتی که برای سویدن در این رتبه‌بندی آمده است به وضعیت خوب حق مالکیت معنوی، استقلال دستگاه قضائی و روند رو به رشد مقررات‌زدائی از بازارها، سخن به میان آمده است.

زمانی «برایان پالمر»، استاد انسان‌شناسی «دانشگاه اوپسالا» گفته بود: «صحبت از سویدن به‌عنوان کشور سوسیالیستی، امروز فرسنگ‌ها با واقعیت فاصله دارد. این‌جا رفرم‌های لیبرالی در برخی بخش‌ها، به مراتب فراتر از ایالات‌متحده رفته است.»

آموزش، بخش دیگری است که تأثیرات مخرب خصوصی‌سازی را نشان می‌دهد، به‌طوری که نظام آموزشی در وضعیت بحران به سر می‌برد. رفرم‌های بازاری، به‌رشد نجومی تعداد «مدارس آزاد» خصوصی انجامیده است.

این چرخش به‌سوی سیاست آموزشی بازار محور، عملاً در اواخر دهه ۱۹۸۰ آغاز شد و همراه با سیاست‌های دیگری از این دست، مورد حمایت سوسیال دموکرات‌ها قرار گرفت. از آن زمان به بعد، افزایش عظیمی در شمار مدارس خصوصی وجود داشته است.

مدارسی که از طریق شرکت‌های خصوصی اداره می‌شوند، پول کمتری را به ازای هر دانش‌آموز خرج می‌کنند و معلمان کمتری نسبت به مدارس عمومی دارند. برخی مدارس خصوصی فاقد کتابخانه، بوفه، زمین بازی و غیره هستند.

خصوصی‌سازی مدارس نهایتاً باعث تشدید بی‌عدالتی در حق کودکان محروم گردید بلکه معلمان استخدام‌شده در این مدارس را نیز بی‌نصیب نگذارد. نگاهی به مدارس خصوصی نشان می‌دهد که معلمان استخدام‌شده در این مدارس نیز به‌مراتب شرایط بدتری از معلمان مدارس دولتی از لحاظ حقوق و مزایا دارند. نگاه بازاری و سودمحور به آموزش نتیجه‌ای جز کاهش هزینه‌ها به هر طریقی نخواهد داشت و همیشه یکی از راه‌های کاهش هزینه‌ها کاستن از میزان دستمزدها است. معلمی که در یک مدرسه خصوصی تدریس می‌کند عاملی برای تولید سود برای سرمایه‌گذار مدرسه است چرا که هدف فرد سرمایه‌گذار در مدرسه چیزی جز کسب سود نیست و برای دستیابی به این هدف استخدام معلم با کمترین دستمزد راهی برای کسب سود بیشتر است.

در نتیجه می‌توان گفت که همه این‌ها ناشی از نوع نگاهی است که جامعه را کارزاری برای کسب سود بیشتر می‌داند و در این رقابت که سعی می‌شود آزاد جلوه داده شود آن‌که توان‌تر است سود بیشتری کسب می‌کند و آن‌که ناتوان‌تر است شکست می‌خورد.

کوئیدن بر طبل فردگرایی باعث ایجاد جامعه‌ای آزاد نخواهد شد چرا که این جامعه است که بر شرایط فرد تأثیر می‌گذارد و جز با نگاهی اجتماعی و تلاش برای رفع مشکل در این سطح جامعه‌ای بهتر ایجاد خواهد شد.

تدابیر اقتصادی سویدن برای مقابله با تبعات ویروس کرونا

از زمان شیوع ویروس کرونا در سویدن، دولت و بانک مرکزی این کشور برای کاهش تبعات اقتصادی این ویروس و به‌منظور حمایت از شرکت‌ها، مشاغل و بنگاه‌های تجاری اقدامات متعددی انجام داده‌اند که معرفی بسته حمایتی ۳۰۰ میلیارد کرون، تعویق در پرداخت مالیات سهم کارفرما، وام ۵۰۰ میلیارد کرون بانک مرکزی سویدن به بانک‌های تجاری برای کمک به شرکت‌ها، خرید ۳۰۰ میلیارد کرون اوراق قرضه توسط بانک مرکزی، تعویق سه تا شش ماهه بازپرداخت وام‌های مسکن، کمک ۱۲۵ میلیارد کرون دولت به شرکت‌های SMEs برای پرداخت اجاره، توافق اتحادیه‌های کارگری با اتحادیه کارفرمایان برای کاهش ساعت کاری، قراردادهای پاره‌وقت و دورکاری به‌جای اخراج، تسهیل در استفاده از بیمه‌های بیکاری و تقبل سهم کارفرما از سوی دولت در پرداخت هزینه‌های بیماری کارگران و کارمندان از جمله مهم‌ترین آن‌هاست.

لازم به توضیح است که اقتصاد سویدن به‌دلیل صادرات محور بودن، در معرض آسیب‌های بیش‌تری قرار دارد. پیش‌بینی می‌شود که نرخ بیکاری از حدود ۷ درصد فعلی تا ۱۰ درصد افزایش یابد. اتحادیه کارگران سویدن پیش‌بینی کرده است چنانچه اقدامات مقتضی برای حمایت از مشاغل صورت نگیرد حدود ۵۰۰ هزار شغل در معرض آسیب قرار خواهند گرفت. اتاق بازرگانی استکهلم این رقم را تا ۸۰۰ هزار نفر نیز برآورد کرده است. شاخص‌های تولیدی نیز در ماه مارس نسبت به ماه فوریه، کاهش چشمگیری داشته است.

در همین راستا دولت، بانک مرکزی و دیگر نهادهای نظارتی و اقتصادی سویدن، در راستای تقویت اقتصاد و حمایت از شرکت‌ها و مشاغل، اقدامات تازه‌ای به شرح زیر انجام داده‌اند:

* کمک ۱۵ میلیارد کرون دولت به شهرداری‌ها:

دولت سویدن در تاریخ ۲ آوریل اعلام کرد علاوه بر ۲۰ میلیارد کرون که در بودجه سال ۲۰۲۰ به شهرداری‌ها اختصاص یافته است، ۱۵ میلیارد کرون دیگر برای حمایت از شهرداری‌های سراسر کشور جهت پرداخت کمک هزینه‌های بیکاری، امرار و معاش و درمان اختصاص خواهد داد.

* درخواست از بانک و شرکت‌ها برای عدم پرداخت سود سهام:

دولت و آژانس نظارت بر بانک‌های سویدن از شرکت‌ها و خصوصاً بانک‌ها خواسته‌اند در شرایطی که اقتصاد کشور، شرکت‌ها و خانوارها متأثر از ویروس کرونا است از پرداخت سود به سهامداران به‌شدت خودداری نمایند و نقدینگی خود را حفظ کنند. در غیر این صورت دولت از ارایه کمک‌های مالی به آن‌ها منصرف خواهد شد. این امر هم‌اکنون از سوی بانک‌ها و خصوصاً شرکت‌ها در حال رعایت است.

* آمادگی بانک مرکزی سویدن برای اقدامات بیش‌تر:

این‌گوش رئیس بانک مرکزی سویدن در کنفرانس مطبوعاتی مورخ ۲ آوریل گفت: طی دو دهه گذشته تاکنون در سه بحران اقتصادی در سویدن درگیر بوده‌ام اما هیچ‌یک از آن بحران‌ها به‌شدت و سرعت ویروس کرونا نبوده است. به‌همین منظور بانک مرکزی برای تقویت اقتصاد کشور، شرکت‌ها و بانک‌ها آمادگی دارد علاوه بر اقدامات قبلی، ۱۴۰۰ میلیارد کرون دیگر به بانک وام دهد. نام‌برده در خصوص بدهی‌های خانوارهای سویدنی بابت وام مسکن که با بهره‌های متغیر وام گرفته‌اند ابراز نگرانی کرد و اعلام کرد تلاش می‌کند با حفظ نرخ بهره و خرید اوراق رهنی بانک‌ها، به آن‌ها کمک کند.

* امکان تعویق در پرداخت اصل وام مسکن تا جولای ۲۰۲۱:

آژانس نظارت مالی سویدن در اطلاعیه‌ای که روز دوم آوریل در وبسایت خود منتشر کرد ضمن ابراز نگرانی از تأثیرات شیوع کرونا بر اوضاع اقتصادی مردم و شرکت‌ها، از تسهیلات ویژه‌ای خبر داد که می‌تواند یک کمک ویژه برای افرادی باشد که در حال حاضر وام مسکن با اصل و بهره چند هزار کرون دارند. بر این اساس بانک‌ها می‌توانند استثنائاتی برای وام‌گیرندگانی که مشکلات مالی دارند قائل شوند.

*مقررات جدید خرید دارو:

وزارت بهداشت و رفاه سویدن به‌منظور جلوگیری از کمبود دارو و همچنین احتکار آن، اعلام کرد داروخانه‌ها می‌توانند داروهای هر بیمار را صرفاً تا سه هفته آینده ارائه دهند که پس از اتمام، مجدداً می‌تواند تمدید شود.

*کمک ۵ میلیارد کرونی دولت به وزارت بهداشت و رفاه:

دولت سویدن برای تامین اقلام و تجهیزات پزشکی، کیت‌های تشخیص و لوازم حفاظتی، به وزارت بهداشت و رفاه اجازه داد که ۵ میلیارد کرون از صندوق بدهی دولت، قرض کند.

*پرداخت ۵۰ درصد اجاره بهای شرکت‌های کوچک توسط دولت:

در راستای حمایت از شرکت‌های کوچک تر از جمله رستوران‌ها، مراکز اقامتی و تفریحی، دولت در نظر دارد تا ۵۰ درصد اجاره بهای این نوع شرکت‌ها را پرداخت کند.

*تضمین وام شرکت‌ها از سوی دولت:

برای حمایت از شرکت‌ها، دولت اعلام کرد تا ۷۰ درصد وام بانک‌ها به شرکت‌هایی که با مشکلات مالی ناشی از کرونا دست به گریبانند را تضمین می‌کند.

پیشنهاد برخی از تحلیل‌گران اقتصادی برای کمک ۱۰ هزار کرونی به هر یک از افراد شاغل:

تحلیل‌گر ارشد بانک نوردآ پیشنهاد نموده است دولت سویدن همانند برخی دیگر از کشورها، به افراد شاغل و یا کسانی که در سن کار هستند ۱۰ هزار کرون کمک نقدی نماید تا از پس مشکلات اقتصادی ناشی از کرونا برآیند. به‌گفته وی، سویدن به‌دلیل داشتن بدهی پائین می‌تواند این کار را انجام دهد. چنانچه سویدن ۵ میلیون شاغل داشته باشد، کمک ۱۰ هزار کرونی به این ۵ میلیون نفر حدود ۵۰ میلیارد کرون در ماه خواهد بود که حدود ۱ درصد GDP است و اگر این کمک تا ۶ ماه ادامه یابد بالغ بر ۳۰۰ میلیارد کرون خواهد بود که ۶ درصد GDP می‌شود که به هیچ‌وجه بدهی دولت را به‌خطر نمی‌اندازد. در حال حاضر بدهی دولت حدود ۳۵ درصد GDP است که در مقایسه با بسیاری از کشورهای اروپایی رقمی پائینی است.

این پیشنهاد هنوز مورد پذیرش دولت واقع نشده است و برخی نیز کمک نقدی را مناسب نمی‌دانند.

حقوق بازنشستگان کاهش پیدا می‌کند

به‌دلیل انتشار ویروس کرونا و تأثیر شدید آن بر اقتصاد کشور، از سال آینده از حقوق بازنشستگان، یک و نیم درصد کاسته خواهد شد.

اوله سینرگرن، از کارشناسان سازمان بازنشستگی کشور یکی از دلایل این کاهش را توقف رشد درآمدها می‌داند. او می‌گوید با محاسبه‌ای که در این سازمان انجام شده، کاهش حدود یک و نیم درصد در حقوق بازنشستگان پیش خواهد آمد که به‌طور متوسط ۱۸۰ کرون در ماه خواهد بود.

به گزارش سازمان بازنشستگی تعیین این کاهش بر پایه تحلیل شرایط اقتصادی در ماه مه صورت گرفته است. تحلیل‌های بعدی در ماه ژوئیه و ماه اکتبر انجام خواهد شد و در صورت تغییری در شرایط اقتصادی کشور، می‌تواند بر میزان کاهش حقوق بازنشستگان تاثیر بگذارد.

جلسات سازمان بهداشت همه‌گانی با پزشکان در رابطه با ویروس کرونا، محرمانه نگه داشته شده است

سازمان بهداشت همه‌گانی، هر هفته جلسه‌ای تلفنی با پزشکان بیماری‌های مسری برگزار می‌کند. این جلسات از ماه ژانویه و با گسترش ویروس کرونا بیشتر به این موضوع اختصاص یافته است. اما صورت‌جلسات مذاکراتی که انجام می‌شوند، از تاریخ ۱۷ مارس به این سو محرمانه اعلام شده و از دسترس رسانه‌ها دور نگاه داشته می‌شوند. خبرنگاران اکوت، واحد خبر رادیو سویدن (۱ ژوئن) که این گزارش‌ها را تا تاریخ ۱۷ مارس، مورد بررسی قرار داده‌اند، با اینگر آو روسین، یکی از مسوولان هماهنگی در بخش مراقبت در برابر بیماری‌های مسری در سازمان بهداشت همه‌گانی نیز گفت‌وگو کرده‌اند. او تاکید کرده است این گزارش‌ها بسیار ضروری هستند. سازمان بهداشت همه‌گانی در ایمیلی برای خبرنگاران اکوت، تاکید کرده است صورت‌جلسات مذاکرات از تاریخ ۱۷ مارس، محرمانه اعلام شده و در دسترس عموم قرار نمی‌گیرند. تعدادی از پزشکان بیماری‌های مسری که در جلسات سازمان بهداشت همه‌گانی شرکت داشته‌اند، در گفت‌وگو با خبرنگاران اکوت گفته‌اند اگر قرار بوده صورت‌جلسات این گفت‌وگوها منتشر شوند، آن‌ها نمی‌توانستند به راحتی حرف‌های خود را به زبان بیاورند، چون نگران انتشار آن‌ها بودند. اینگر آو روسین نیز به خبرنگاران اکوت گفته است جلسات گفت‌وگو با پزشکان بیماری‌های مسری تنها برای تبادل نظر و مذاکره است و هیچ تصمیمی در این جلسات گرفته نمی‌شود و تهیه گزارشی از این گفت‌وگوها که تمام این پزشکان در آن شرکت می‌کنند، وقت زیادی می‌گیرد.

آینده جهان پس از کرونا ویروس

اریک کلینبرگ، استاد جامعه‌شناسی می‌گوید: بحران کرونا نشان داد که جامعه فردگرا و بازار محور شکست خورده است. جامعه نیاز به سرمایه‌گذاری در بخش‌های عمومی دارد. این بحران به‌ما نشان داد که مردم تا چه اندازه به همدیگر وابسته هستند. سرنوشت همه مردم به همدیگر گره خورده است. به‌عنوان نمونه؛ در امریکا سیستم مرخصی استعلاجی با پرداخت حقوق وجود ندارد. اکنون همه فهمیدند که اگر کارگر یا کارمندی بیمار است باید با دریافت حقوق استراحت کند و گرنه ادامه کار کردن او، دیگران را هم بیمار می‌کند. بهداشت یک نفر به بهداشت دیگران ارتباط پیدا می‌کند. کرونا، درد و مشکلات زیادی با خود آورد ولی همزمان ما را به اندیشیدن واداشت تا ارزش خود و جامعه را دوباره ارزیابی کنیم. نقاط ضعف جوامع را نشان داد. مردم فهمیدند که نمی‌توانند فقط با حفظ منافع فردی، زندگی کنند، باید از خودگذشتگی داشته باشند.

واکنش مردم سوئدنی به ویروس کرونا در آفتاب بهاری

پس از یک زمستان طولانی سرد اینک هوای استکهلم پایتخت سوئدن به‌قدری گرم شده که مردم را برای لذت از آفتاب به خیابان‌ها بکشاند.

مردم سویدن در میان بحران کرونا در در پارک‌ها نشسته و در جمع‌های مختلف با علاقه می‌خورند و می‌نوشند. جوان‌ترها روی گمن‌ها نشسته و در هوای آزاد در کمال آرامش و شادی می‌نوشند.

در نقاط مختلف این شهر زیبا، کلوپ‌های شبانه نیز باز شده‌اند. با این وجود تجمع بیش از ۵۰ نفر ممنوع است اما غروب ۳ ژوئن هزاران نفر در میدان مرکزی شهر سرگل در همبستگی با اعتراض‌های مردم امریکا بر علیه نژادپرستی و فاشیسم و حاکمیت امریکا تجمع کردند و در خیابان‌ها دسنت به راهپیمائی زدند. پولیس تلاش کرد تظاهرکنندگان را متفرق کند اما موفق نشد. حدود ۵۰ نفر از تظاهرکنندگان توسط پولیس دستگیر شدند.

در خیابان‌های سویدن اوضاع به مراتب آرام‌تر از همیشه است. کمپانی «SL» به‌عنوان کمپانی حمل‌ونقل عمومی استکهلم از کاهش ۵۰ درصدی شمار قطارها و مسافران مترو در روزهای اخیر خبر داده است.

شرکت دولتی «استکهلم بیزنس ریجین» تلاش دارد تا از جامعه تجارت جهانی این شهر حمایت کند. این شرکت در ستراتیژی خود تلاش دارد حدود ۹۰ درصد از شرکت‌های بزرگ این شهر را به لطف نیروی کار فناوری محور و فرهنگ انعطاف‌پذیر دورکاری، تغییر دهد.

«استفان اینگوارسن» مدیرعامل این شرکت در این‌باره گفته است: «هر شرکتی امکان ایجاد این تغییر را دارد و بیشتر شرکت‌ها این کار را انجام خواهند داد.»

مقامات سویدن می‌گویند: سویدنی‌ها عاشق فضای بیرون از منزل هستند و که باعث حفظ سلامت روحی و جسمی آن‌ها می‌شود. مقامات به همین دلیل به قوانین محدود کردن افراد در خانه تمایلی ندارند.

نتیجه‌گیری

در واقع مقامات ارشد سویدن محدودیت خاصی برای مهار ویروس کرونا بر مردم اعمال نکردند و تنها به‌صورت پیشنهادی از آن‌ها خواسته‌اند در خانه‌های خود بمانند و فاصله اجتماعی را رعایت کنند. این در حالی است که سایر کشورهای همسایه نظیر فنلاند و دانمارک اقداماتی سفت و سخت را در پیش گرفتند و از همان آغاز شیوع گسترش ویروس کرونا مرزهای کشور، مدارس، دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و رستوران‌ها را تعطیل کردند.

پیش‌تر سیاست «ایمنی جمعی» را بریتانیا، هلند و سویدن به کار بسته بودند. ولی بریتانیا و هلند، زیر بار افزایش مبتلایان، مجبور شدند سیاست‌شان را تغییر دهند و به اقدامات کنترولی سخت‌گیرانه‌تری روی بیاورند. ولی در سویدن هنوز در بر روی همان پاشنه قبلی می‌چرخد.

دولت سویدن هم چنان گوش خود را به انتقادات بسته است. تگنل می‌گوید چنین سیاستی با اهداف دولت سویدن «تناقضی ندارد.» او همین اواخر تاکید کرد: «مهم است که سیاستی اتخاذ کنیم که در یک دوره زمانی طولانی‌تر قابل‌استمرار باشد، یعنی آن‌هایی که بیمارند در خانه بمانند - و نه کل جمعیت.»

سویدن با جمعیت ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار نفری خود تا روز سه‌شنبه ۳ ژوئن بیش از ۳۸۵۸۹ مبتلا و ۴۴۶۸ مورد مرگ ناشی از کووید-۱۹ ثبت کرده است.

مسئولان سازمان بهداشت همگانی، از جمله دلایل افزایش شمار مبتلایان را گزارش‌دهی مناطق ۲۱ گانه کشور از موارد جدید ابتلا، پس از تعطیلات آخر هفته می‌دانند. آن‌ها افزایش آزمایش و ویروس کرونا را نیز در تعیین وضعیت ابتلا به این ویروس در کل کشور، مهم می‌دانند و خواستار انجام آزمایش‌های بیشتر هستند.

لازم به ذکر است که تراکم جمعیتی دانمارک با توجه به جمعیتش در مقایسه با سویدن، ۱۳۸ نفر در هر کیلومتر مربع است حال آن‌که تراکم جمعیتی سویدن با توجه به داشتن جمعیتی دوبرابر دانمارک، ۲۵ نفر در هر کیلومتر مربع است.

در سوی دیگر ماجرا، سازمان بهداشت جهانی به راهکار و روش سویدن برای مقابله با ویروس کرونا خوشبین نیست. این سازمان با توجه به افزایش شیوع بیماری کووید-۱۹ در سویدن به سی‌ان‌ان گفت: «این امر ضروری است که سویدن اقدامات لازم برای کنترل انتشار ویروس، آماده‌سازی و افزایش ظرفیت سیستم بهداشتی، اطمینان از فاصله‌گذاری فیزیکی و ارتباطات مردم را افزایش دهد.»

سخن‌گوی سازمان جهانی بهداشت در اروپا گفت: «فقط یک رویکرد جامع می‌تواند مانع تشدید گسترش ویروس کرونا و باعث بدتر نشدن شرایط شود.»

رهبان سه کشور دانمارک، نروژ و فنلاند از بازکردن مرزهای این کشورها در نیمه ماه ژوئن خبر دادند. اما آن‌ها در انتقاد به شیوه سویدن در مقابله با ویروس کرونا و بالا بودن میزان قربانیان و مبتلایان این کشور، تاکید کردند که مرزهایشان به روی شهروندان سویدن بسته خواهد بود.

در پاسخ به پرسشی در این مورد، استفان لوون نخست وزیر سویدن، ارزیابی این کشورها را نادرست دانست و گفت بیش از نیمی از قربانیان ویروس کرونا در سویدن از خانه‌های سالمندان و افراد بالای ۷۰ ساله بوده‌اند. او همچنین گفت مذاکراتی با این کشورها در جریان است تا راه‌حلی برای این مشکل پیدا کنند.

ناگفته نماند که در سویدن کارهای مثبت نیز صورت گرفته است برای مثال، با وجود این که دانشگاه‌ها تعطیل هستند اما کمک هزینه تحصیلی دانشجویان قطع نشده است. خوابگاه‌های دانشجویی نیز تعطیل نشده است. همچنین برای مغازمداران کوچک که در چنین شرایطی قادر به پرداخت کرایه محل کسب و کار خود نیستند نیز امکاناتی در نظر گرفته شده است. از سوی دیگر سویدن یک کشور قانونمند و دموکراتیک است که دولت نمی‌تواند اهداف و سیاست‌های خود را به جامعه تحمیل کند.

اما خوشبختانه بخش اعظم جوانان به ویروس کرونا مبتلا نمی‌شوند اما آن‌ها این ویروس را از محیط مدرسه و دانشگاه و کوچه و خیابان به خانه‌ها خود می‌برند و احتمال دارد این ویروس مهلک را به والدین و سایر اعضای خانواده بزرگسال خود انتقال دهند.

اکنون به‌نظر می‌رسد مطابق ارزیابی‌ها تدابیر ویژه سویدن برای مقابله با شیوع کرونا ظاهراً موثر نبوده و دولت در پی تغییر مسیر است. احتمال می‌رود سویدن هم به زودی، مانند بسیاری کشورهای اروپائی به محدودیت تردد و فاصله‌گذاری اجتماعی روآورد.

اما از روز ۱۳ ژوئن، محدودیت سفر در داخل کشور برای کسانی که علائم ویروس کرونا را ندارند، لغو می‌شود. این را استفان لوون، نخست‌وزیر روز پنج‌شنبه چهارم ژوئن در یک کنفرانس خبری اعلام کرد.

او هم چنین گفت در هفته‌های اخیر از شمار کسانی که به درمان در بیمارستان‌ها یا در بخش مراقبت‌های ویژه نیاز داشته‌اند کاسته شده و هم‌زمان مناطق ۲۱ گانه کشور نیز انجام آزمایش‌های کرونا و ردیابی این ویروس را افزایش داده‌اند.

از سوی دیگر او به کاسته شدن از فشار بر کارکنان بخش‌های درمانی اشاره کرد که به نظر او نشانه‌ای از شروع وضعیتی بهتر برای کشور است و به این دلیل می‌توان محدودیت سفر در داخل کشور را برای کسانی که علایم ابتلا به این ویروس را ندارند، لغو کرد. او مسوولیت این سفرها و از جمله حفظ فاصله و رعایت امور بهداشتی را متوجه خود مردم دانست و تاکید کرد در صورت تغییر وضعیت و بالارفتن مجدد میزان ابتلا، محدودیت سفرهای داخلی دوباره بازگردانده خواهد شد.

تا روز چهارشنبه سوم ژوئن ۲۰۲۰، تعداد جان‌باختگان کرونا در جهان به مرز ۴۰۰ هزار نفر نزدیک شد و تعداد مبتلایان به حدود شش میلیون و ۶۶۳ هزار نفر رسید.

در این میان، امریکا با یک میلیون و ۸۷۲ هزار مبتلا و برزیل با بیش از ۳۴ هزار نفر، شاهد شدیدترین سطح شیوع کرونا بوده‌اند.

از سوی دیگر، امریکا با بیش از ۱۰۸ هزار و ۲۰۰ نفر جان‌باخته و بریتانیا با نزدیک به ۴۰ هزار نفر، بیش‌ترین تعداد مبتلایان را به ثبت رسانده‌اند.

امریکای جنوبی به قطب جدید شیوع کرونا تبدیل شده و با توجه به مناسب نبودن زیرساخت‌های درمانی بسیاری از کشورهای این منطقه، نگرانی‌ها در مورد افزایش تلفات شدت گرفته است.

با وجود افزایش بی‌سابقه تعداد جان‌باختگان در اثر کرونا در برزیل، مقامات برزیل به دنبال بازگشایی کشور هستند. تنها در روز چهارشنبه، یک‌هزار و ۳۴۹ نفر در این کشور بر اثر کرونا جان‌باختند.

مکزیک با ۱۲ هزار و ۵۰۰ نفر جان‌باخته و ۱۰۵ هزار و ۶۰۰ نفر مبتلا یکی دیگر از قطب‌های شیوع کرونا در امریکای جنوبی است.

بحران اقتصادی و اجتماعی ناشی از انتشار ویروس کرونا برای سراسر مردم جهان این پرسش را مطرح می‌کند که چگونه می‌توان زندگی بشر را از ورطه آشفتگی کنونی نجات داد و دست به ابتکاری زد تا همگان بتوانند به زندگی ادامه دهند؟

امروز بیش از زمانی از تاریخ بشر آزادی‌خواهان و برابری‌طلبان، سوسیالیست‌ها و کمونیست‌ها، آنارشیست‌ها و فمینیست‌ها و طبیعت‌گرایان رادیکال، برای جامعه‌ای بهتر و شایسته‌تر انسانی مبارزه می‌کنند. این گرایشات همچنین به‌دنبال آن سیستم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، حقوقی، فرهنگی و دیپلماسی هستند که در آن نه تنها کارگران، بلکه کل احاد جامعه، بالای سرشان کارفرما و دولت نداشته باشد و خود مستقیماً جامعه را مدیریت کنند!

جمعه شانزدهم خرداد [جوزا] ۱۳۹۹ - پنجم جون ۲۰۲۰

*مصاحبه آرش کمانگر از تلویزیون برابری با: بهرام رحمانی - مرجان افتخاری - سعید افشار. آغاز جنبش اعتراضی

در بطن کرونا: <https://youtu.be/iHKUBObxdddI>